

NAGYKANIZSAI HONISMERETI FÜZETEK

A világranglista
5. helyezette
1981-ben,
255,67 nemzet-
közi pont értékű
trófeája

16 Kassai László

1997 Visszaemlékezéseim a Nagykanizsai Olajipari
Dolgozók Vadásztársaságának több mint
félévszázados múltjára (1945-97)

799
K 23

KÖLCSÖNÖZHELY

Kassai László

**VISSZAEMLEKEZÉSEIM
A NAGYKANIZSAI
OLAJIPARI DOLGOZÓK
VADÁSZTÁRSASÁGÁNAK
TÖBB, MINT FÉLÉVSZÁZADOS
MÚLTJÁRA
(1945–1997.)**

Nagykanizsa
1997

A német nyelvű összefoglalót fordította:
Molnár Andrea

Kiadja:

A Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársasága,
a Zala-Petroltransz Kft.,
Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
és a Nagykanizsai Városvédő Egyesület Honismereti Köre

Szerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Cseke Ferenc

217 817

ISSN 1216-3724
ISBN 963 04 79613

Nyomdai munkálatok:
Kanizsai Nyomda Kft., Nagykanizsa
Felelős vezető: Brenner Árpád

ELŐSZÓ

Kíváncsisággal, vegyes kétkedéssel olvastam el Kassai László könyvét az Olajipari Dolgozók Vadásztársaságáról. Talán azért, mivel tudtam a könyv készülésétől és magamban már megfogalmazódtak kérdések. Kinek szól, kinek használ, ki van benne, illetve ki marad majd ki belőle? Ha igazán őszinte akarok lenni – már pedig az akarok – nem értettem miért van szükség ennek a könyvnek a megírására? Talán azért gondoltam így, mivel ebben a felpörgetett mai magyar társadalomban, mindig a hátsó szándékokat vesszük először számba, vagy az anyagi érdekre gondolunk, mint legfőbb motiváló tényezőre, megtanultunk „olvasni a sorok között”. Ez a mű kijózanítóan hiteles és becsületes. Néha már annyira tömörít, hogy az már fáj. Hiszen egyes részeknél még úgy elidőzne a szemünk, főleg ha meg lenne fűszerezve egy két vadásztörténettel. Persze tudom, hogy egy naplószerű krónikába nem fér bele minden, hiszen a műfajoknak szigorúan meghatározott korlátai, hogy ne mondjam, törvényei vannak. A dokumentális irodalomnak nem szabad terjengősnek és nem szabad hiteltelenné lennie. Ismerve a könyv íróját, le merem imi, hogy egyik kezében a biblia lehetett a napló írásakor, vagyis eskü alatt született. Kassai Laci bátyám stílusa a mindennapi életben sem akármilyen. F fiatal vadászok között ma is járja egy anekdota, az „öreg” úgy mond el egy történetet, mintha diktafonba beszélne, esetleg egy csinos titkárnőnek diktálna. Még a beszédben is minden kötőszó, névelő, hatásszűnet, a helyén van. Novella füzérek születnek nap-nap után, s az örök téma persze, hogy a nagy szenvedély, a vadászat. Ne higgyék, hogy ez olyan mindennapos, hogy valaki tökéletesen kerek mondatokkal, hangos novellákkal színesítse a hétköznapiakat. Ha igaz, a nagy francia író Robert Merle ilyen.

A Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársaság elmúlt félévszázada elevenedik meg a sajátos napló olvasásakor. Nevek sorjáznak, amiket végig olvasva döbbenünk csak rá, milyen mulandó is a lét, mennyire kevés van kimérve egy embernek a párkák fonalából. Itt voltak, éltek, dolgoztak, szerettek, tették a dolgukat, létrehoztak egy vadásztársaságot, dolgoztak érte, csak hogy működőképes maradjon a hőn szeretett vadásztársaság, (vadászklub?). Hiszen szükségét érezték annak, hogy elmondhassák ide és ide tartozunk, ennek a vadásztársaságnak a tagjai vagyunk. Igen persze majd elfelejtettem, vadászni is szerettek nagyon, de hát a vadászat az egyik legősibb szenvedély már csak azért is, mivel a kezdetek óta a létfenntartást is szolgálta. Mára átalakult ennek a régi sportnak a megítélése, átalakult a szerepe. Modern korunkban a hentesnél vásároljuk a húst, a mindennapi konyha szükségletet, és nem olyan fontos már a vadászat. De akkor is, ezerszer is van szerepe és kell lennie még az elkövetkező

évezredekben is. Időtöltés, sport, hobbi, szenvedély, atavisztikus ösztön, sokfajta címkét ragasztottak már erre a tevékenységre, és mindegyikben van is némi igazság. Nekünk, akik gyakorlóí vagyunk, még ennél is több, valami megmagyarázhatatlan misztikum, értelmes, gyönyörű időtöltés, baráti társaság és még mi minden. Valami ilyesmiket gondolhattak az alapító atyáink is, amikor létrehozták a vadásztársaságot. Nem azért, mert szervezeten akarták úzni a vadat, gyilkolni erdők-mezők lakóit. Nem. Inkább valami belső kényszer hajtotta őket, s mi az utódok csak fejet hajthatunk előttük. Ha „csak vadölők, rabsicok” lettek volna, ahhoz nem kellett volna ennyit fáradniuk, ahhoz elég lett volna egy jól elrejtett hadipuska, mondjuk a szőlőhegyen álló présház padlásán. De ők tették a dolgukat, a semmiből teremtettek valamit és ez máig tiszteletet ébreszt.

Azzal kezdtem, hogy a kételkedés is gyötört a könyv mondanivalója témaválasztása miatt. Rájöttem azóta, hogy hál Isten köztünk járnak a hétköznapi történetírói, azok, akik nem előre megfontolt szándékkal, inkább a maguk természetességével örökítik meg a szétfolyó időt. Mennyivel kevesebbet tudnánk az ókori Róma hétköznapijairól, ha nem lett volna Plinius, aki mintegy mellékesen lejegyezte a keresztényüldözéseket, a római birodalom számkivetettjeinek, üldözöttjeinek történetét. Vagy már ebben a században szegényebb lenne a világ, ha nem írja le szenvedéseiket, szerelmét, a barbár világnak szóló üzenetül egy törekeny kislány, akit ezen a néven ismer az emberiség: Anna Frank. Hétköznapi történetíróink ők, akik nem születtek történésznek, csak lejegyezték, tanúként tudatták velünk a körülöttük zajló világot. A második világháború poklát követően Európában, pontosabban Magyarországon, még pontosabban annak dél-nyugati szegletében Nagykanizsán megalakult egy Vadásztársaság, ez a vadásztársaság ma is fennáll, bár hatalmas változásokon és rengeteg megpróbáltatáson ment keresztül. Viszont a hit, hogy van értelme dolgozni a „klubunkért”, érdemes fáradozni azon, hogy a jövőben is életképes maradjon, sőt tovább fejlődjön, nos ezt a hit az alapítók hite, Kassai Laci bátyánk hite, akik belénk plántálták a vadszeretetet, a vadászat nemes művelésének igényét és ha csak ennyit tettek volna, már elégedetten pillanthatnak le ránk az örök vadászmezőkről. Ránk, akik a nyomukban járunk a vadászösvényeken, de most egy pillanatra megállunk, ünneplőbe öltöztetjük a lelkünket és csak annyit mondunk a kor tanujának, aki le is jegyezte vadásztársaságunk történetét: Laci bácsi köszönjük.

Gallai Tibor

a Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársaság elnöke

ELSŐ ÉVTIZED

(1945–1955.)

A kezdés és alapozás

Fél évszázad parányi idő a történelemben, de egy olyan kis egyesület életében, mint a Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársaságáé, bizony hosszúnak számít és arra is érdemes, hogy tevékenységét a jövő nemzedéke is megismerje. A tájékoztatóm 10 éves szakaszokba sűrí ti a múltat, amelyben bemutatom honnan indult és hogyan alakult ennek az országos elismerést is megélt társaságnak a vadgazdálkodása és vadászati lehetősége.

A háború befejezése után folyamatosan alakuló demokratikus rend, a romok részbeni eltakarítása és a termelő munka újbóli beindulása után – a július 14-én kiadott 4640/1945 ME. számú Miniszterelnöki rendelet adott lehetőséget arra, hogy 1945. november 8-án a MAORT Vár u 8. szám alatti szállítási irodájában – 30 taggal megalakulhatott a vadásztársaságunk, (az eredeti jkv. csat.) Ezt egy komoly önszervező munka előzte meg, amelyet Dene István járási vadászati felügyelő útmutatásai szerint Hegyi Gyula, Krachun Tivadar, Kassai László, Pethő Endre és Póra Ferenc munkahelyén végzett. Ők többször összejöttek a jelentkező személyekről véleményt cserélni. (Sok személyt meg sem hívtak az alakuló ülésre.) A felvett tagok közül 18 fő kötődött az olajiparhoz, 12 fő más területen dolgozott. Sorainkba kerülhettek olyan emberek is, akik a régi rendszerben legfeljebb csak hajtóként ismerkedhettek meg e nemes, sok szép élményt nyújtó sporttal. Az alakulást rögzítő jegyzőkönyv bizonyítja, hogy volt közöttünk mérnök, geológus, ügyvéd, tisztviselő, kőműves, ács, autószerelő, mozdonyvezető, gépkocsivezető, kertész, vendéglős, földműves, végrehajtó és még gróf is. (Titkár volt a MAORT központban, de földje nem volt!)

A közgyűlés megválasztotta a tisztikart, – a csatolt jegyzőkönyv szerint a legfontosabbak: elnök: Póra Ferenc MAORT mérnök, titkár: gróf Zichy Károly, vadászmeister: Pethő Endre, pénztáros: Perl Sándor, később: dr. Tamás János ügyvéd stb.

A tagság olyan alapszabályt fogadott el, amelynek alapelvei időtállóknak bizonyultak és kötelezettséget vállalt arra, hogy a vadászatot sportszerűen, balesetmentesen, az írott és íratlan szabályokat betartva, mindenkor vadászhoz méltó módon fogja gyakorolni és a közellátásba is be fog segíteni.

A vezetőség első nagy sikere volt, hogy a decemberi árverésen bérbé vehette a 44. sz. Nagykanizsa–Potyli-patak, Figyeház dél–Szepteknek–Sormás között 7800 kh-s nagyvadász, és a csurgói árverésen a 22. sz. a Zalaszentjakab–Kiscser–Csörnye erdőszél, Ormánd–Varászló–Inke–Sand–Miháld közötti 9800 kh-s

apró-, majd – 1947 őszétől – nagyvadassá minősített somogyi területet. Szeretném hangsúlyozni, hogy ebben a sikerben nagy szerepe volt a társaságunkat akkor és ezután segítő Goszthony Géza somogy megyei, illetve Dene István nagykanizsa járási és – a néhány hónap múlva idehelyezett – Réty Gyula megyei vadászati felügyelőnek, akinek több mint 2 évig városunkban volt a hivatali székhelye. A kanizsai területnek nagy előnye volt a közelsége és ismertsége, a somogyinak a változatosabb vidéke, a nagyobb összefüggő erdőterülete és a sok halastó miatti többféle vadászati lehetősége. Viszont nagy hátránya a nagyobb távolsága, nehéz megközelítése, (sandi határa 16 km, a déli meg Inkeantalfáig 22 km volt Kanizsáról. Igen rosszak, sok helyen mélyen homokosak voltak a földútjai.) Sokat kellett gyalogolnunk és kerékpározni! Még szerencse volt, hogy vonattal Zalaszentjakabtól szinte azonnal elértük a terület északnyugati határát. Ott, közel volt a Zsebe féle kocsmá, ahol télen útban hazafelé egy kicsit meg is melegedhettünk.

Számunkra csak akkor változott a helyzet, amikor egy-egy tehergépkocsit kaptunk a MAORT -tól, mitsem törődve azzal, hogy gyakran megsüllyedtünk és lovakkal kellett az autót kihúzatnunk. Így volt romantikus!

A fegyverekről és az első nem legális vadászatainkról.

Amint közzétette a rendőrség a fegyverek bejelentési kötelezettségét, – habár félve –, éltünk a lehetőséggel. Előszedtük az addig rejtegetett sörétes fegyvereinket és bemutattuk a kanizsai rendőrkapitányságon. Köztük azt a 8 darab puskát is, amelyet korábban az egyik légiriadó alkalmával „a nyilasoknak szánt” fegyverszállítmányból a MAORT Vár úti központjának udvarán őrizetlenül hagyott kistehergépkocsiról önmagunknak sebtében kikapkodtunk, amíg a nyilas kísért, a rendőr és Vincze Ferenc vállalati gépkocsivezető az óvóhelyen tartózkodott. Mit sem törődve azzal, hogy közben a főépület keleti tűzfalán robbant légiakna szilánkjai jól „megcsípte” a jobb vállamat.

Érdekes, hogy ezeket a fegyvereket soha senki sem kereste. Többen élelemért cseréltek igen kiváló állapotú vadászfegyvert. A nyilvántartásba vételük után csak ideiglenes engedélyt – egy kis szűrkelapot – adott a rendőrség, véglegesen csak egy év múlva. Szégyenkezés nélkül mondom el, hogy még területünk sem volt, amikor 1945. december elejétől – a Schlunberger francia geofizikai cég a csukott műszeres gépkocsijaiba préselődve – az olajipari szovjet katonai őrség két „jószándékú” katonájának biztosításával merészkedtünk ki az alsónyíresi és bajcsai erdőbe. Ott szinte egymással versenyezve vadásztak szovjet katonai és magyar orvvadászok. Mi voltunk a legerősebbek, már előre lefoglaltuk azokat a területeket, amelyeket két hét múlva bérbevettünk! Nem csoda, hogy már csak a mezőkön maradt vad, amikor normalizálódott a helyzet.

Az első hivatalos vadászatok csak a hatósági vadászvizsgák letétele után

1946. január végén és február elején tudtuk megtartani. Előbb a kanizsai, majd a sand-miháldi körzetben. Szép példáját mutattuk a segíteni akarásból, amikor a sand-miháldi 2 napos körvadászat 160 darabos nyúlterítékéből 90 darabot az éhező pestiek részére küldtünk ajándékként. Később kaptak a kanizsaiak is, mert sokan ki voltak éhezve vadhúsrá is és akkor nem is volt olyan drága.

Talán nem lesz érdektelen a mai vadászaink számára, ha azt is elmondom, hogy az akkori igen szegény világban olyan gyatra, szedett-vedett öltözékben vonultunk ki a vadászatokra, hogy csak az különböztetett meg bennünket a hajtóktól, hogy puska volt a vállunkon. Mi városi – különösen a családos – emberek, szinte minden nélkülözhető ruhadarabunkat kénytelenek voltunk elcserélni, (mint én is, akinek két kicsi fia volt akkor).

A fegyvereinkről csak annyit: alig volt szép küllemű és megbízható un. „márkás puska”, annál több a dugdosástól, elásástól megfoltosodott, „vakrozsdás” és nem mindig üzembiztos puska. (Volt néhány öreg, kakasos mordály is!) Ezért Krachun vadászmesterhelyettes (1947-től vadászmester) Báthory utca 20. szám alatti pincéjében (a ház még ma is áll), valóságos fegyverjavító és lőszerkészítő műhelyt rendezett be. (Volt, amikor egyszerre 7-8-an is összejöttünk és munkamegosztással dolgoztunk). Ott készítettük a sörétes puskákhoz használt gyöngygolyókat, brenneckéket is. Ma alig hihető, hogy a két nagyvadász kerületünkre előbb csak egy kiskaliberű 6,5 mm-es, majd később még egy 8 mm-es kartonos golyósfegyvert engedélyezett a rendőrhatalóság. Ezekkel egymást váltva vadásztunk. Az meg még sajnálatosabb, hogy egy ideig az erdészek még sörétes fegyvert sem kaphattak, csak fokossal, baltával „védhették” a nagyértékű erdőket. (Én ezt nagyon szégyelltem és amikor már meglehettem, a budapesti fórumokon szót is emeltem ellene!)

A vadállományt 700 db mezei nyúlra, 20 db fácánra, 300 db fogolyra, 70-80 db őzre és 3 db szarvasra becsültük. A legnagyobb háborús veszteséget, az őz és a szarvasállomány szenvedte. Ezért vadászatakat két évre megtiltottuk. Viszont sok volt a vizeszányas, a galambféle, erdei szalonka, fűrj, haris, de még több róka, borz, menyét, kóborkutya, macska és szárnyas ragadozó (az utóbbiakra a háború utolsó éveiben senki sem pazarolta a drága töltényt!) Ezért a ragadozók rendszeres vadászatát és foszforral, sztrichninnel való mérgezését tartottuk a legfontosabb feladatnak. Többnyire csoportosan vadásztunk rájuk. Sok rókát, borzot kotorekkutyákkal szedettünk ki, vagy váraikból kiástuk. Kedvelt szórakozást nyújtott!

A háború alatt a magánszemélyek tulajdonába került – befogott – őzeket összeszedtük és lehetőleg a volt élőhelyükre kiengedtük. (Még Súlyom – akkori polgármester – Ady Endre úti lakásáról is elvittünk egy őzsutát!)

Ahol csak lehetett gyorsan megszerveztük a vadvédelmet és 1946. január 2-vel munkába állítottunk két főállású és két másodállású vadórt. Februárban

pedig befizettük a 22 millió pengő területbért, amelyet zsebből adtunk össze. (Érdeemesnek tartom itt megemlíteni, hogy abban a hónapban 1 lőtt vadnyúl ára 200 ezer pengő volt!)

A területek alaposabb bejárására csak az első vadászatok lebonyolítása után nyílt csak lehetőségünk. Boldog volt mindenki, hogy nagyon szép és változatos – igen jó élőhelyi adottságú – vadászterületeknek bérlői és gazdái lehettünk. A jól művelt földek, rétek, legelők, csenderesek, a zömében homokos, melegebb talaj, a sokféle fafajú és példásan gondozott gyönyörű összefüggő erdők, a tisztavízű élővizek adták a területek igazi értékét. (Egyetlen rész – a varászlói nyugati domboldal – kivételével, amelyen tükéssdrót henger akadályok, tankcspadák közé telepített aknák miatt évek múlva is csak félve mentünk vadászni, pedig az aknaszedők már mentesítették. A háború utolsó hónapjaiban nagy harcok dúltak a környéken!) Különösen a somogyi erdőkben voltak olyan hatalmas törzsű és lombosított fák, amelyek szinte templomi áhítatra készítettek a nyiladékaik később már „egyedül” cserkelni merészkedő vadászt. (Nagyvölgyben egy ilyen nagy fákkal benőtt erdőpásztát teljesen letaroltak a szovjet katonák. Azóta már gyönyörű erdő magasodik ott! Ma is orosz vágásnak hívják.) A nagy fák, a sok odú, számtalan madárnak és kisorogóknak: héjának, ölyvnek, karvalynak, vércsének, bagolynak, csókának, egy őshonos rétisaspárnak, valamint sok kis szőrős állatnak: nyusztoknak, görénynek, menyétnek, mókusnak és pelének adott otthont. (Kár, hogy az erdők kis bohócái a mókások majdnem teljesen eltűntek, a védelem alatt álló túlszaporodott nyusztok áldozatai lettek. A rétisas pár 2 fiókáját 1947-ben a gyerekek Nagyvölgy határában kiszedték fészekükből és amikor az anyamadár föléljük csapott, ledobálták őket. Sajnos az egyik elpusztult, a másikat felneveltettem és amikor teljesen kifejlődött, az Országos Madártani Intézet fegyverneki telepére szállítottam. (220 cm volt a két szárnycsúcsa közötti távolság.)

Nevezetessége volt a kiscseri határnak (valaha a Veszprémi Székeskáptalan tulajdona volt!) a Nagyfarkasdomb alatti – akkor kb. 270 évesre becsült – óriáshársfa, amely 1978-ig őrködött a közelében lévő kis emlékművön, amely ma is hirdeti:

„Itt tartotta pihenőjét, itt húnyt el örökre
az erdők és vadak szerelmese

Schmidt Jenő bányaiügyi főtanácsos, nyugalmazott bányagazgató
1937. szeptember 4-én este szarvasles után.”

(A hely nekem is a legkedvesebb vadászterületem volt, és valahányszor arra cserkeltem, levett kalappal adóztam elődünk emlékének és megsimogattam síremlékét.) A közeli csörnyei mocsaras, ingoványos erdő, valamikor a Kisbalatonról válhatott le, a régi idők sok-sok titkát őrzi. Csodálatos élőhelye a

szarvasnak és vaddisznónak. Aki nem ismeri bejáratát és kivezető útját, ne merészkedjen bemenni, mert ha köd üli meg, nem tud kijönni. A háború idején a közeli falvak lakói odahordták szekereken cefrójüket pálinkafőzés végett. Oda sem a fináncok, de még a csendőrök se merészeltek bemenni. Én vadfigyelésre főként szarvasbőgések idején gyakran bejártam oda. A tüzelőgéprörök és a főzőüstöket tartó téglák darabjai ma is ott árulkodnak.

Schmidt Jenőről is találtam még egy hiteles adatot a Zala megyében 1925–1936. között elejtett érmes szarvasagancsok bemutatásakor: a 20. sorszám alatt szerepel a Miháld térségében 1931. VIII. hónapban elejtett 6,60 kg agancssúlyú bronzérmes, 16 ágszámú szarvasbikájával.

Egy német katona hamvait meg a Vörösakoli erdőpászta rejtő Nagyvölgy körzetében. Az 1945 februári harcok idején ott esett el. A fejfája 25 évig őrizte a sisakját is. Nagyon sokszor láttam rajta friss virágot, de hogy ki tette oda, soha sem tudtam meg!

Az 1945 előtti vadászbérlők után mindössze egy kis fehérfalú de már használhatatlan házikó maradt meg a nagyvölgyi öreg tölgyesben a Fekete-ér közelében. Az új erdei életet Kiskanizsa nyugati határában a gördövényi, továbbá az alsónyíresi, a bajcsai, a somogyi területen a nagyvölgyi (pati), a csonkakői- és a kiscseri erdészházak, meg az utóbbi közelében levő kanászház (ott disznókondákat makkoltattak), a tölösi fűrésztelep lakói és a Tölös–Nagyvölgy–Őzkut között pöfögő erdei kisvasút jelentette. (Mi még saját készítésű kézhajtánnyal is közlekedtünk rajta.)

Borbély József, Rózsahegyi József, Patakfalvi József, Varga László, Kiss László, Bedő Zsigmond, Kálovics József, majd Pati Ferenc és - a leghosszabb ideig - Szabados Imre kerületvezető erdészek teljesítették szolgálatot a bérelt vadászterületeinken. Kapcsolataink mindenkor korrektek, ők meg segítőkészek voltak. (Csak Király Lajos volt az egyetlen aki 1958-tól 10 évig – Kiscserben – bármennyire szerettük volna nem tudott megbékélni velünk. Képtelen volt elviselni, hogy a magunkfajta emberek „garázdálkodnak” az ő kerületében. (Feljelentéseit az igazgatója sose vette komolyan!)

Amikorra konszolidálódott az élet és javultak a mozgási lehetőségeink, a családi területjárásaink szinte rendszeressé váltak. Vittük magunkkal a feleséget és a gyerekeket is. Nem volt olyan gombás, szamócás, hóvirágos, ibolyás, gyöngyvirágos és ciklámenes hely az erdőben, amelyet mi nem ismertünk, de olyan erdei kisvasúti kocsi sem, amelyet meg ne lovagoltunk volna.

A miháld-pati somogyi területen komoly változást jelentett, amikor az érintett községek, így a vadászterületek is Zala megyéhez kerültek. A 60-as évek második felétől szilárd burkolatú út épült Pat községig és a rendszeres autóbusz forgalom is megindulhatott.

Korábban sokszor aludtunk pajtában, majorban, a szénapadiáson összebújva, az erdészházak szalmával párnázott munkásszállásain stb. Kb. 4 év telt el, amikorra földbemélyített, dorongfás kalyibát építhettünk mindkét területen és az sem szegte kedvünket, amikor egerek és siklókiyók is társainkká szegődtek. Szívesen laktunk azokban szarvasbögések idején akár egy hétig is, és a tábor tűz mellett boldogan hallgattuk a szarvasbikák messzehangzó orgonálását és az erejüket próbálgató, agancsaikat össze-összeakasztó heves párviadalát.

A legrovidebb időn belül eleget tettünk a haszonbérleti szerződésekben előírt vadőrbeállítási kötelezettségünknek.

Az első ilyen alkalmazottunk Szukics Imre miháld-cserpusztai volt orrvadász lett, aki 24 éven át – nyugdíjazásáig – még a „millpengős időkben is” hűségesen kitarzott. Pedig a mindenkori búzaárban megállapított fizetését csak hónapos késésekkel tudtuk neki kifizetni. Jó szolgálatot tett a lődjasként alkalmazott társa, az ezermester Kovács Sándor, aki lovasfogatával is sokszor besegített. A kanizsai területre előbb Auer József és a nagy gyakorlattal rendelkező Csákány János, majd a bajcsai Farkas István vigyázott.

A területeket védett, egyéni- és körvadászati részekre osztottuk. A védett területen csak a ragadozókra vadászhattunk. A kijárást jelentősen megszigorítottuk. A „vadásznaplóba” való előzetes beírás nélkül senki se mehetett ki a határba. Ezt a könyvecskét, ha a vadász a vadőrrel, vagy a vadásztársával találkozott, köteles volt nekik bemutatni, a leadott lövést és az elejtett vadat meg beírni. A napló első oldalán a vadászatra vonatkozó rendeletek és háziszabályok nyomtatásban adtak tájékoztatást. (Ez a kis könyvecske volt a ma használatos “beírófüzet” ősnymotatványa!)

A szigorító intézkedések, a sok közösségi munka – a vadetetők, sózók, magaslesek építése stb. – javította a jó egyesületi működést, a fegyelmet, a vadászias szellem kialakulását. 1947-től minden évben mi hoztunk a legtöbb élőnyúlát, fácánt és foglyot vérfrissítés céljából és mértéktartóan vadásztunk. Ilyen intézkedések után az apró- és a nagyvad is gyorsabban szaporodott.

Közben a vezetőségben, az elnöki és más posztokon, meg a tagságban is változások történtek. 1947-ben Krachun Tivadar lett a 2. vadászmester, 1948-tól Székely Gyula őrnagy rendőrkapitány a 2. elnök, és már korábban dr. Tamás János a 2. pénztáros. Nagyszerű vadászsikernek is örülhettünk: 1948 szeptemberében a kiscseri határban terütekre került az első selejtagancsú fiatal szarvasbika (elejtője Székely Gyula), továbbá 3 őzbak is a Városi Iparoskörben rendezett nyilvános juniális műsoros vacsorájára. (Ma alig hihető, hogy a vacsoráért belépővel együtt 9 Ft-ot kértünk.) A sutavad lövését egy ideig még korlátoztuk. Sikeresek voltak a nyúlkörvadászatok, 1950 telén volt a legszebb. Sand–Miháld határában 203 nyúlát raktunk terütekre. Ki hinné ma, hogy a

kanizsai köztemető, a budapesti vasútvonal–Potyli-patak–Sörgyár közötti kis területen fél nap alatt 44 nyúlát lőttünk. Az éves összeríték: 960 db lőtt nyúl. Ez volt a csúcs. Mi szállítottuk a legtöbb lőttvadat a MAVAD-nak. Ettől kezdve évről-évre mind jobban csökkent az állomány. Mi ennek okát nem csak a mind nagyobb vadbeszolgáltatási kötelezettségnek, a nagyüzemi gazdálkodásra való áttérésnek, a vegyszerezésnek, hanem inkább a gyorsan terjedő ragályos nyúlbetegségnek – a tularémiának – tulajdonítottuk. Viszont örömmel tapasztaltuk a fogoly s méginkább a fácánállomány gyarodását mind a két területen. Sok szép élményt nyújtottak a tavaszi est-hajnali szalonkahúzások és az eredményes kerepelős-klopfolós hajtások. Volt amikor 50 db szalonka került az aggatókra. Felejthetetlenek az augusztus első vasárnapjával kezdődő varászlótavi récevadászatok, ahol a feleségek bográcsban főzték a kacsapörköltet és jutalomból fürödhetek a gyerekekkel és a falusiakkal a 6-os tó-, akkor még tiszta vizében. Hol van már az idő, amikor az 1-es téglagyár és a határór laktanya akkori helyétől a Potyliig húzódó tarlókon, krumpliföldeken és réteken, másfél óra alatt 2-3 foglyot és fürjet lőhettünk. (1960-ban Sand keleti határában 2 német vendégünkkel is foglyásztunk.).

Örülhettünk néhányan, hogy már őzet és szarvasbikát is lőhettünk. Az meg szavakban kifejezhetetlen, hogy milyen áhítattal hallgattuk a szarvasbögéseket 1949. szeptemberétől. Ez a két fajta nagyvad igazán akkor kezdett megkötni és szaporodni – főként a volt somogyi területen – amikor majdnem teljesen megszüntettük az erdei hajtóvadászatakat. Szenzációt keltett a környéken, amikor 1954. szeptember 18-án esti cserkelés közben Nagyvölgyben meglőttem az első vaddisznót. Még a társaim sem akarták elhinni! Az viszont már nem volt újság, ha valaki szarvast vagy őzet lőtt.

Viszont elhibázott intézkedésnek ítéltük, amikor 1951-ben „a felsőbb vezetés” ránk kényszerítette a vadász-tsz, a járási vadásztársaság megalakítását, az eddig önálló 11 egyesület hozzánk olvasztását. A 3. elnökként 1950-ben megválasztott Angyalosi Zoltán vezette csapat nem tudta kellően összefogni a Rigyác–Zalaszentbalázs–Gelse–Balatonmagyaród–Surd közötti nagy területen 11 brigádban működő 200 fős tagságot. A legtöbb helyen meglazult a fegyelem, hamar lecsökkent a vadállomány, a 30-40 Ft-os tagdíjak mellett a kötelező főfoglalkozású vadórt sem tudták fizetni. Ugyanakkor mi a 100 Ft-os tagdíj és az éves területbér hozzájárulás fizetése ellenére eladósodtunk. A csódtól csak úgy menekültünk meg, hogy 1954. VII. 27-től az új vezetőség – Kassai László elnök, Krachun Tivadar vadászmeister, Hegyi Gyula gazdasági felelős és Prunner Gyula – közbenjárására, a felszámolás alatt álló MASZOLAJ kifizette az igényelt összeget. Egyidejűleg intézkedéseket hozott a brigádoktól való folyamatos megszabadulásra és az önállóság visszaállítására.

Az ilyen botlásokat megelőzve voltak vidám napjaink, nyilvános, mókás műsoros rendezvényeink is. Pl. az 1948. évi iparoskőri, valamint a Centrálban szervezett vadászvacsora, továbbá a Práterben és Alsónyíresen, a lobogó tábortűz melletti hangulatos estjeink. Itt zeneszó mellett azok is jól érezték magukat, akik korábban úgy néztek ránk, mint a régi úrivilág „kivételezett” folytatóira. Feledtették az ilyen véleményeket a gúnyolódások, azok a viccelődések, ugratások is, amelyek az akkori napilapban a „Zala” 1946. december 3., 4., 5. stb. számaiban is nyilvánosságot kaptak. Ezekbe – vesztünkre – a közönség is bekapcsolódott. A macskás hecckampány részükre bosszúságot, akit meg én a „Vadászati hír”-ben nyilvánosan kifricskáztam, kárörömet okozott, mert arra az apróhídetésre, hogy „szépen fejlett házimacskát 50,- Ft-ért vesz Kassai László, Nagykanizsa, MAORT-garázs”, sokan hozták a szebbnél szebb cicájukat. De pechhükre, mert Kassai egyetlen darabot sem vett meg, abból a köteg pénzből, amelyet a Bányász SE akkori pénztárosától Salamon Andrásztól „csalinak” vett kölcsön, (tudni kell, hogy akkor az 50 Ft akkora pénz volt, hogy a kanizsai állatvásáron 1 jókora süldőt adtak érte.) Minden macskára mondtam valami kifogást: nem volt megfelelő a színe, rövid volt a farka, nem volt 7 gyűrű rajta, kopasz volt a talpa, rövid a bajusza, vagy igen fiatal, öreg, nyávogós, karmolós, ha hőstény volt, akkor kanculit, vagy fordítva csak nőtényt vettem volna. Ha meg mindenre megfelelt a bemutatott cica, akkor azzal utasítottam el a megszeppent kuncaftot, hogy betelt már az olaszoknak szánt vagon, akik cserébe vadmacska-szinre festett-bundát szállítanak értük stb. Talán legjobban járt a Lőblí szűcsmester, aki 33 macskabőrt (darabonként 1 Ft-ért) megvett attól a cserpusztai cigánytól, akit Kassai „irányított” hozzá! A hecckamár és családja annyira megszokta a sok nyávogást, hogy csak mulattak rajta! A két fiú meg különösen.

Viszont sok keserűséget okozott, hogy a Földművelésügyi Minisztérium időközben olyan rendeletet hozott, hogy nagyvadas területen 1000 katasztrális holdanként csak 1 vadász tartható. Szomorú, hogy e miatt a létszámot 19 főre kellett csökkenteni. Szerencse, hogy az alapítás után többen kiléptek, mert a kötelezettségeket nem tudták vállalni. 1955-re már csak heten maradtunk, de jöttek az újak: Strazsek Géza, Kovács Antal, Udvari László, Csiszár István, Szabó Zsolt, Tézli Róbert, Mackó Ferenc, Farkas László, Prunner Gyula, Fűrő József, Éles István, Papp Károly, Hüveli Árpád és Vass János. (Volt olyan új tagunk is, mint Simon Imre MÁVAUT főnök is, aki hamar kilépett, mert nem bírta elviselni a nálunk megkövetelt vadászati rendet.)

Az erdőgazdaság – bár kezdettől fogva példás volt az együttműködésünk – a nagyvad gyors szaporodása ellenére szűken adta a lelövési engedélyeket, és szigorú minőségi követelményeket írt elő. Néhány év múlva hasznosnak bizonyultak a megszorítások, mert olyan kiváló gimszarvas-törzsek nevelődtek

a nagyvölgyi, a kiscseri, és kisebb mértékben a bajcsai kerületekben, amelyek a jövőbeni eredményesebb gazdálkodást lehetővé tették. Ekkor már világosabban láttuk, hogy számunkra elsősorban a szarvas, apróvadban meg a fácán biztosítja a jövőt.

Vadgazdálkodásunk első 10 éves ciklusa ilyen szemlélettel és kilátásokkal zárult, nem feledve azt a sokirányú tanítást, segítséget, amelyet mi fiatal, gyakorlatlan vadászok az Erdőgazdaság szakembereitől és a régi vadászoktól az alapok lerakásához kaptunk.

MÁSODIK ÉVTIZED (1956–1965.)

Már szervezettebben és jobban

Az első 10 év alatt folyamatosan megszüntettük a régi rossz vadászati szokásokat, az orvvadászszellemet, a mindenáron való vadhússzerzést, a hazasákolást. (A nyúlnek lesből, a vackából lövését, a hó alól való kitaposást, a szárnyasvadnak futtában való lövését stb.) Ebben némi segítséget adott az is, hogy folyamatosan javult a közellátás és a vadászati kultúra is.

Közben egy kis gazdasági visszaesés után már könnyebben folytathatta működését egyesületünk. Az 1956-os év őszi vadászati idénye néhány vadász részére komoly sikert is hozott. Szeptember 5-én egy igen nagytestű, 225 kg feltörtsúlyú, ezüstérmes agancsú szarvasbika került puszkavégre, a csörnyei ingoványos délkeleti határában. Ez az esemény meggyőzte a kételkedőket is, hogy ezzel a vadfajjal többet kell foglalkozni: védeni, szaporodását segíteni, és a vadászati lehetőségeket inkább a fácánnal biztosítani. A másfél évtizedig tartó stabil vezetés garanciát adott erre. A nagyvad-vadászatunkat nehezítette, hogy még mindig csak egy kartonos golyópuskával rendelkezünk. (A sörétesekből lőtt golyóval csak max. 50 lépésről lehetett biztos lövést leadni. A legtöbb fegyver meg rosszul is hordta a legtöbbszor házilag készített gyöngygolyót, vagy brenneckét.)

Az októberi események nem bontották meg sorainkat. Nem volt hiábavaló az az országos felhívásom sem, hogy védjék meg a társaságok a területeiket a garázdálkodó orvvadászoktól. Szerencsére megúsztuk, hogy fegyvereinket a rendőrségi felhívásra nem szolgáltattuk be, és azt is, hogy nem vettünk részt az „ellenforradalmárok” felkutatásában sem.

Néhány napos kényszerű kihagyás után szorgalmasan dolgozott mindenki. Nomád módon kellett művelnünk a vadföldeket, létesíteni a vadvédelmi,

vadászati berendezéseket, etetőket, szózatokat, magaslesek, fokozni a téli vadetetés és a ragadozók rendszeres apasztását stb.

Végre fedél is került a fejünk fölé: Kiscserben egy volt kanászházat kaptunk a Dél-Zalai Erdőgazdaságtól, amelyet „vadásztanyává” alakítottunk át. (Én még egy szép virágos, és külön zöldes kertet is létesítettem és „Sáska” mintára műveltem.) Ez 1958-tól 10 évig a mi és a külföldi vendégeinknek is szerény hajléka lett. Sokszor napokig ott tanyáztunk.

1959. március 21-én megalakult a Zala megyei Vadászválasztmány, melynek titkárává, illetve elnökévé választottak. 1970-ig a lakásomon volt a testület irodája, egy másodállású alkalmazottal. (Én – a betegségem miatti lemondásomig – 11 éven át a közösségért dolgoztam. Irodabért sem fizettek!). Hamarosan beválasztottak a Magyar Vadászok Országos Szövetsége (MAVOSZ) elnökségébe, illetve Intéző Bizottságába is, amelyben 3 cikluson át olyan kapcsolatokat szereztem, hogy már 1959 szeptemberében – a megye vadásztársaságai közül elsőként – nyugatnémet vadászvendéget fogadhattunk szarvasbika vadásztatására, Willy Müller úr és fia személyében. (A nagyon idős vadász igen gyengén szerepelt, két alig 6 kg-on felüli agancsú bikát zsákmányolt, öt lövéssel meg csak hibázott! Így is megérte!)

A megyében működő 4 nagyvadas területre csak évek múlva fogadtak külföldi vendéget.

A bérvadásztatás nálunk azóta folyik és jórészt ez biztosítja a gazdálkodásunk alapját.

Az egyesületünk elismertségének, a megyei és az országos Szövetségünkben végzett munkámnak köszönhettem, hogy 1964-ben dr. Pongrácz Kálmán a MAVOSZ elnöke felajánlotta a Szövetség ügyvezetői titkári tiszttét, amelyet még nagyobb fizetésért sem fogadtam el. Hűséges maradtam az olajiparhoz, amelyhez majdnem 25 éves munkaviszonyom kötött.

Fontosnak tartom bemutatni a vadgazdaságunkra jellemző adatokat. Az 1961. évi tavaszi állományunk: 28 szarvasbika, 16 tehén, 5 borjú, 57 + 88 őz, 6 vaddisznó, 310 nyúl, 600 fogoly és 440 fácán volt. A vadlelővés: 11 szarvas (ebből külföldi lőtt 2 db bikát) 27 őz, 5 vaddisznó, 129 nyúl, 92 fácán és 34 fogoly. Érdekes esemény volt, hogy télen és kora tavasszal nagy vándorszarvascsapatok is megjelentek a páti és kiscseri erdőkben. Ezekből igyekeztünk a sutavad lelőési terveinket teljesíteni.

A bevétel: 69 800 Ft (ebből a bérvadásztatás 25 400 Ft), a kiadás: 59 400 Ft, a gazdasági eredmény 10 400 Ft. Érdekesnek tartom megemlíteni, hogy 1959-től az 5 éves bérvadásztatás – 9 db szarvasbika lelővetésével – 102 300 Ft bevételt hozott.

Jelentős változást hozott részünkre is az 5/1963/X.13.) BM számú rendelet és annak végrehajtási utasítása, amely egyszerűsítette a fegyvertartási engedély

iránti kérelmek benyújtását, elbírálását, a lőszervásárlás, -tárolás módját és mennyiségét stb. (Az eddig érvényes igen szigorú megszorításokat példázza, hogy egyik régi szorgalmas közösségi munkás, a vadgazdálkodáshoz is jól értő tagtársunk, csak 15. kérelmére kapott sörétes fegyvertartási engedélyt.)

Ettől kezdve a nagyvadlelövési tervek teljesítése is jobb lett, mert a 2 kartonos puská mellé néhányan golyósfegyvert is vásárolhattak. Mivel a sörétes fegyverekből gyöngygolyóval 40 méternél nagyobb távolságra hatásos lövést csak ritkán lehetett leadni, emiatt elég gyakori volt a sebzés, sőt elhullás is.

A vadászok továbbképzésében is mi voltunk a kezdeményezők. Tanfolyamokat rendeztünk. Az 1963. május 19-én Zalaegerszegen nyíló első megyei vadgazdálkodási kiállítást is mi kezdeményeztük és sikeréért több társammal nagyon sokat dolgoztunk a volt megyeházán.

Igen komoly propagandát folytattam az Országos Vadász Szövetségben honi és külföldi vadászkielvonások vezetőjeként a gímszarvas állományunk kiváló minőségének és gazdasági értékének megismertetése és hasznosítása érdekében.

A jugoszláv határszomszédokkal létesített kapcsolatok felvételében és kiszélesítésében is fontos szerepet kaptam. Hangsúlyozni szeretném, hogy ebben a Csáktornyai Vadász Szövetségé volt a kezdeményezés, amikor először Nagykanizsán, majd Letenyén és Szentpéterföldén fogadhattuk kielvonásaikat.

Nagy meglepetést okozott, amikor 1963 márciusában, a nagykanizsai Centrál Szállóba kaptam meghívást a Horvát Vadász Szövetség fogadására, a határőrparancsnok útján. Az Erdőgazdaságot Bondor Antal erdőmérnök Magyar Vadász Szövetséget pedig én képviseltem. Erről a szűk körű tárgyalásról – mivel az akkor újdonságként hatott – egy cikket írtam a Magyar Vadász számára (Bondor Antal és Kassai László aláírással.) Előtte azonban elküldtem betekintésre a határőrparancsnoknak, aki másnap kora délután politikai helyettesével csak azért kijött Bázakerettyére, hogy a cikk módosítását kieszközöljék nálam. Behívták a munkásigazgatómhoz, majd külön helyiséget kérve közölték, hogy ők majd átszerkesztik, mert különben nem jelenhet meg. (Azzal érveltek, hogy nem kell javaslatokat tenni a kapcsolatok bővítésére, nem kell sürgetni a dolgokat, politikailag nem indokolt.) Sokat nem akadékoskodtam, hiszen ez csak piti és politikát nem tartalmazó anyag volt! Átgépelgették és utána csak annyit mondtak: így már mehet! A legközelebbi budapesti utam alkalmával elmeséltem az ügyet dr. Pongrácz Kálmán szövetségi elnökünknek, aki előbb nemtetszését nyilvánította, amiért nem az eredeti szöveget küldtem a szerkesztőségbe, majd arról biztosított, hogy a jövőben az eredeti kéziratot nem fogja átszerkeszteni senki! (a cikk: a Magyar Vadász, 1953. 4. sz. 19. old.)

Mi a Horvát Vadász Szövetség képviselőit Szentpéterföldre az Állami Erdőgazdaság területére hívtuk meg. Az igazi erdei környezetben rendezett találkozónak igen nagy sikere volt. Kített magáért Németh László igazgató és a

kiváló vadgazdasági-vadászati szakértő Hopp József erdőmérnök is, akinek a felesége olyan vadászebéddel remekelt, hogy nem csak a jugó vendégek, hanem mi a résztvevők is alig győztük dicsérni. (A magyarok rangidőjét dr. Pongrácz Kálmánt vállalással úgy kellett eltakarnom, nehogy illusztris vendégeink megbotránkozzanak amiatt, hogyan törölgeti tényérjáról a finom saftot!)

Végeredményben „ízés” és politikamentes volt a találkozó és sikeres a későbbi koratéli murarátkai vaddisznóhajtás is.

Azt is el kell mondanom, hogy a horvátokkal majdnem egyidőben 1963-tól kapcsolatba kerültünk a sármelléki szovjet katonai alakulat vadászaival, attól a céltől indítva, hogy ily módon magakadályozhatjuk az addig „csellengő” katonáik orvvadászkodásait. Többször kaptak nálunk vadászati lehetőséget vadrcétre, nyúlra, fácánra és vaddisznóra is. De mindezeket becsületesen meg is szolgálták azzal, hogy a közösségi munkáinkban együtt dolgoztak velünk. Panasza nem volt a munkájukra. (Mi távoltartottuk magunkat Sármelléktől!)

Számomra elismerést hozott az 1963-as év vége, amikor egyik budapesti vadásztársammal 8 napot tölthettünk Bulgáriában. A Bolgár Vadászok és Horgászok Népi Szövetsége november 28–29-én tartott kongresszusán képviseltük a Magyar Vadászok Országos Szövetsége elnökségét. Ott már az első napon felszólalhattam és ismertettem hazánknak a vadgazdálkodásban és a nyugati vendég vadásztatásában elért eredményeit, sikereit. (Már másnap az anyagot a vadászlapjuk közölte, jól sikerült karikatúrámmal. Az én beszámolómat pedig a Magyar Vadász, 1964. 2. száma.)

A bolgár vendégszeretet, mindenekelőtt mi magyarok tapasztaltuk.

Déli nyugati határszomszédunknál a vizontlátogatás öröme 1964. december 31-én és 1965. január 1-jén érte azt a 10 tagú erdész-vadászküldöttséget, amelyet a Horvát Vadász Szövetség meghívására én szerveztem. Olyan bensőséges ünnepélyes fogadtatásra és csodálatosan szép havas időben lebonyolított fácán és nyúl vadászatra egyikünk sem számított, amelyet mi ott átéltünk. Az igazi meglepetésként hatott, amikor Új. év napján csáktornyai városnézésre invitáltak bennünket. (Ott láttunk először és közelről toronyházakat.) Két üzletet is kinyitottak részünkre, hogy vásárolni tudjunk. Még pénzt is ajánlottak, de nem vettük igénybe. (Sokat morfondíroztunk ezen a gesztuson: vajon mi el tudtuk volna-e intézni Nagykanizsán, hogy hasonlóan két nagy üzletet kinyissanak az új év napján, hogy horvát vadászvendégeink vásárolni tudjanak. A válaszuk egyértelmű: nem!!! És arról meg csak a letenyei erdészetnél győződhettünk meg, hogy mennyi – akkor nálunk még nem igen kapható – ajándékkal (déli gyümölcsökkel, yers kávéval, nagy tábla csokoládékkal stb.) rakták tele két gépkocsink csomagtartóját. Nekünk egy kicsit nehezebb volt ezt a kedves gesztust viszonzni. (Tudósításom: a Magyar Vadász, 1965. 2. számában.)

Talán nem szükséges bizonyítani, hogy ezek a találkozások akkor „más ügyet” is szolgáltak! Tompítani valamit a „láncoskutyázás” szomorú emlékeiből.

Egyesületünknel 1965. november 8-ával igen jeles eseményhez érkeztünk, megalakulásunk 20. évfordulóját ünnepeltük a helyőrségi klubban. A megemlékezést én tartottam. A Magyar Vadászok Országos Szövetsége diszoklevéllel tüntette ki a társaságot és Csetneki Istvánt, Hegyi Gyulát, Kassai Lászlót, Krachun Tivadar alapító tagokat és Prunner Gyulát külön jutalomban is részesítették. Indokként talán érdemes lesz idézni azt az értékelést, amely a Zala megyei Vadászválasztmány első, 1961-ben kiadott évkönyvében olvasható: „A megye legidősebb vadásztársasága 1945. november 8-a óta 18 700 katasztrális hold két nagyvadas területén gazdálkodik, amelyeken a közösségi munka különösen magasfokú. A terület szarvas- és őzállománya igen szép, de az apróvadállománya se lebecsülendő.”

A társaságot az itt felsorolt új tagok belépése erősítette: Dinnyés Sándor, Miklós Viktor, Bakonyi György, Patsch Ferenc, Fábíán László, Csizmadia Antal, dr. Kopecskó Ernő, Fischer Kálmán, Péter Rudolf, Gömöri János, Kovács Dezső, Balogh Nándor, Málek József, Simon József és Filák József, akik többsége az időközben kiváltak örökébe léptek.

A taglétszám: 1965. december 31-én 27 fő volt.

Az 1966-os év jelentősebb eseménye volt, hogy társaságunk küldöttségét meghívta Lendvára a Petesházi Vadászegyesület vezetősége július 17-i látogatásra, ahol Joze Kopinja elnök és társai – szlovének és magyarok – szeretettel fogadtak bennünket. Az ünnepség hivatalos programja délelőtt az olajosok kultúrházában zajlott le, melynek keretében megtekintettük az egyesület tavaly épített gyönyörű székházát. Délután pedig a Lendvától délre, mintegy 10 km-re a muraerdei erdőszékházhoz vonult ki a nagylétszámú társaság, ahol nagyszerű vadászebédrel és uzsonnával vendégeltek meg bennünket.

A találkozó sok maradandó emléket hagyott bennünk, különösen meghatott mindannyiunkat a vadásztársaság veteránjainak – elsősorban Ivanecz Pista bácsinak a köszöntője, aki könnyező szemekkel, boldogságot sugárzó arccal engedte, hogy mellére tűzzem a Vadász Szövetségünk díszjelvényét. “Huszonegy éve vártam erre az alkalomra, hogy az én kedves magyar vadászbarátaim idelátogassanak hozzánk.” (Tudósításomat a Magyar Vadász c. lap 1966. 9. száma közölte. Amikor ezt Pista bácsi elolvasta, csak annyit mondott a vadászelnök fiának: „ezzel temessetek el.” Hát nem szívszorító volt ez?) Nagy öröm volt számomra, hogy halála előtt a szőlőhegyén sokat beszélgettem vele. (Azóta többször is szomorú szívvel leróttam kegyeletemet szépen gondozott sírjánál!)

A petesházi vadásztársaság meghívása után a lendvai egyesület tagjai is nagyon kitétek magukért. Olyan kétnapos színvonalas programot biztosítottak küldöttségünk részére, amelyet felejtethetetlen emlékként őriznek – rajtam kívül – Hüveli Árpád, dr. Kopecskó Ernő, Kovács Dezső és Vass János. Főként a nagyszerűen megrendezett nyúl- és fácánvadászaté, meg az azt követő löversenyé. Közben megismerhettük egyesületük működését, a jól gondozott, szép apróvadás területüket, az azon végzett vadgazdálkodásukat, főként a félvad-fácán-tenyésztésben és az olaszok vadásztatásával elért sikereiket. Továbbá a ragadozók apasztásával, és a vadkárok csökkentésének módjairól is véleményt cseréltünk. (Őszintén elmondták azt is, ha hazánkból átvált területükre vaddisznó vagy szarvas, igyekeznek mennél előbb kilőni, hogy kártételüket megelőzzék. A földtulajdonosok minden – vad által okozott – kárt kiméretlenül behajtanak rajtuk!

Mindezek mellett lehetőséget kaptunk a családok megismerésére, élve a kölcsönös meghívásokkal is, amelynek gyümölcsöző folytatása nálunk történt. A látogatásokból soha senkinek sem származott kellemetlensége!

Mi főként a nagyvad-gazdálkodás terén tudtunk számukra új ismereteket és élményt nyújtani. Kár, hogy ezek a szép kapcsolatok néhány év múlva – a nálunk mindjobban megnövekedett bérvadásztatások miatt – „csak” családi-jellegűvé zsugorodtak. Szerencsére az én esetemben szinte kedves rokonai kapcsolatokká nemesedtek.) Többek között az évenkénti lendvahegyi szüreteken is, ahol a déli háborúk idején 1994–95-ben is többféle náció: szlovén, lendvai és lenti környéki, magyar, horvát, valamint szerb, bosnyák menekült békésen szüretelt együtt. Közöttük járva – közös asztalnál étkezve – többször tettem fel magamnak a kérdést: miért folyik ez az esztelen öldöklés, ha itt meg oly békésen együtt dolgoznak? (És még valamit a Lendva-hegyről: a mi híres borvidékeink szőlőbirtokosai elmehetnének oda tanulni, hogyan kell minden egyes parcellát gondosan megművelni!)

Hűtlen lennék a lendvai és a petesházi vadász barátainkhoz, ha közülük is az általam legismertebbeket névszerint meg nem említeném: Adorján Lászlót, Fehér Józsefet, Gazdag Istvánt, Göncz Jenőt, dr. Ivanecz Lászlót, Kojzek Rajkot, Magyar Józsefet, Kancsal Gézát, Tóka Ferencet, Porédus Ferencet (Muraszombatból) és Jože Kopinja-t, valamint Ignac Dominič-ot, akik 1969 augusztusában – előbb Koper-ben, majd Lendván is – életmentő orvosi segítséget biztosítottak részemre.

HARMADIK ÉVTIZED (1966–1975.)

A fejlődés töretlen, de már egy területen

1968-tól színvonalasabb lesz a társaság élete. Az erdőgazdaság igen szerény térítésért bérbeadta a nagyvölgyi- és kiscseri erdészházat, amelyeket folyamatosan javígtattunk, szépítettünk. (Később az olajipar vásárolta meg, mivel az egyesület nem tehetette, mert magánszervezetnek minősült!) A kiscseri vadásztanyát – a Vaddisznó tér 1-et – bizony fájó szívvel adtuk fel, mert ha nagyon szerény körülmények között is, 10 évig sokan második otthonunknak tekintettük. Sok szép élmény és vadászsiker kötött oda bennünket. Az viszont rendkívüli előnyt jelentett, hogy tágasabb és jóval kultúráltabb körülményeket teremthettünk magunknak és főként a külföldi vendégeinknek, különösen 1982-ben történt átalakítása és felújítása után. A gazdasági helyzetünk folyamatosan javult. Az egyes lófogatunk helyett egy pár fiatal lovat, egy 8 személyes terepjáró autót, bútorokat és felszereléseket is tudtunk vásárolni, két új hivatásos vadászt és fogatost alkalmazhattunk. Nagyobb vadföldeken már változatosabb takarmányt termelhettünk. Több vadetetőt, szóót, dagonyát, cserkészutat és sok új magaslest építettünk. Jobban előkészítettük a külföldi vendégek fogadását és elhelyezését. Nemcsak személyemnek, hanem társaságunknak, sőt a megyénknek is szólhatott az az elismerés, amelyet a Földművelésügyi Minisztériumtól 1966-ban kaptam. A vadászok közül az országban elsőként nekem nyújtották át „az Erdészet Kiváló Dolgozója” miniszteri kitüntetést. Továbbá vadászküldöttségeket veztettem Csehszlovákiába (Pozsonyba, Prágába), Újvidékre a nemzetközi vadászati kiállításra, valamint Lendvára és Muraszombatra is. Ennél is nagyobb megtiszteltetés ért azzal, hogy Budapesten – Vallus Pállal – az Országos Vadász Szövetség elnökével 1967 áprilisában részt vehettem azon a fogadáson, amelyen az FM képviselője Claude Chavane úrral, a CIC (Nemzetközi Vadászati Tanács) főtitkárával megállapodott a budapesti viláckiállítás megrendezésének terveiről.

Egyesületünket igen nehéz döntés elé állította az 1967. évi területrendezés: lemondtunk a kanizsai terület további bérletéről, mert úgy láttuk, hogy a 10 829 ha-ra nagyobbított – nemcsak nagyvaddal, hanem fácánnal is jól benépesült – kiválóbb élőhelyi adottságú Miháld, Pat, Kiscser és ormándi összefüggő területen belterjesebben tudunk gazdálkodni és több élményt, sikert szerezni. Nagyon sokan bosszankodtak is amiatt, hogy a közelebbi és jó vadászterületet, – ahol a szarvas és a vaddisznó is „állandó vad” lett – feladtuk. (Ki gondolhatta akkor azt, hogy az üzemanyag olyan drága lesz és a kanizsai terület is 1979-től majdnem a kétszeresére fog nagyobbodni?)

Saját gondjaink mellett belekezdtünk Nagykanizsán a Mura–Zala menti vadászati kiállítás rendezésébe, amely 1968. szeptember 8-i megnyitásától október 13-ig tartott. Látogatottsága valamivel nagyobb volt, mint az 1963. évi megyeie. A vendégkönyvét 6630 személy írta alá. Az országos szervek a későbbi budapesti világhiállítás előhírnökeként értékelték. Az úttörőházban 3 országos hírű szakember előadása a megye vadászainak továbbképzését is szolgálta és ráirányította a figyelmet a zalai gímszarvas állományban rejlő nagy értékre.

A kiállítást én – mint a Zala Megyei Vadászválasztmány vezetője – fogtam össze, a Zalai Erdőgazdaság, a múzeum és a vadászok rendkívül hasznos segítséget adtak hozzá. Közös siker volt.

1968 őszére kezdtek beérni eddigi befektetéseink és közösségi munkáink gyümölcsei: kiemelkedő eredményt hozott ez a szarvasvadászati idény, mert még javában tartott a vadászati kiállítás, amikor szenzációs hír érkezett: Walter Roth úr egy gyönyörű, 24-es ágszámú, 12,90 kg-os, aranyérmes agancsú szarvasbikát ejtett el. Dicséretére vált ennek a nagyszerű német vadásznak a teljesítménye, mert kísérője Krachun Tivadar vadász mestertől – már esti szürkületben – a csörnyei ingoványosba engedte magát becsalni, ahova hazai vadásznak nappal is istenkísértés lett volna bemenni! Az meg élménynek igazán nem nevezhető, ahogyan sötétben, félcombig érő vízben 3 óra múlva onnan kikecmeregtek. Talán némi magyarázattal szolgál az, hogy ezt a gyönyörű állatot másnap reggel csak heten tudtuk az erdőből kivontatni. De megérte, mert az agancs dunántúli rekord lett és igen komoly bevételt hozott! (Az 1971. évi frankfurti kiállításon is 237,29 pontjával aranyérmet nyert.) Hát kell-e társaságunknak ennél jobb propaganda?

Azért a mi vadászainknak sem kellett szégyenkezniük, mert ha ilyen minőségűt nem is, de néhány szarvast és minden évben többet, ők is lőhettek! (1968 előtt az első 5 évben 9 szarvasbikát lőttek a német vendégvadászok, melyekért 102 300 Ft-ot kaptunk a MAVAD-tól. (Aranyérmes nem, csak 1 ezüstérmes agancsú volt közöttük, de az is mínusz pontot kapott!) Az meg ugyancsak a mi élményeinket gyarapította, hogy a nagyvölgyi téli hajtásokon – ez évtől kezdve – 10-13 vaddisznó került terítékre, közöttük egy-két szép agyaráú kan is.

Sajnos a vezetőtisztületben problémák követték egymást. 1970-ben: súlyos, ekkor gyógyíthatatlannak hitt betegségek miatt, kénytelen voltam lemondani a társaságunknál 16, a Megyei Vadász Szövetségben 11 éven át viselt elnöki és az országos testületben 3 cikluson át betöltött intézőbizottsági tisztemről. (Nagy fájdalom volt ez számomra, mert nagyon sok áldozattal járó húséges és elismert közösségi munkása voltam az említett szervezeteknek. Ezt örökös tiszteletbeli elnöki címmel honorálták vadásztársaim és a megyeiek is, az országos szövetség pedig öreg golyós puskámra – amelyet a társaságomtól kaptam ajándékként – új csövet és távcsövet szereltetett.) Ennél is fájdalmasabb események történtek

ezután: gyors egymásutánban három elnök váltotta egymást és ez nagyon megnehezítette a vezetőség évről-évre sokasodó munkáját.

1. Prunner Gyulát – a korábbi politikai felelőst – 1970-ben az én ajánlásomra – 5. elnökként megválasztotta a közgyűlés. Bár igyekezett jól irányítani a Társaságot és sok minden segítséget biztosított (még fűthető magaslest is építtetett). Ezen túl eredményes vadász is volt, mégis ellentétei támadtak Krachun Tivadar vadászmesterrel. (Számomra máig is megfejthetetlen, hogy miért? Hiszen Prunner korábban a közvetlen főnöke volt a Geofizikai Üzemnél, és mint ilyen sok segítséget kapott a vadászmesteri munkájához!). Az Intéző Bizottságban szerencsére nagyszerű társak viseltek akkor tisztségeket: Málek József volt a titkár (a politikai felelősi tisztség megszűnte után), Szabó Zsolt gazdasági felelős (amellett kiváló vadászszakember is) és utódja Fábrián László, aki pénzügyi vezetői beosztásban dolgozott a honvédségnél. Mivel a belső békítések sem jártak sikerrel, 1972. tavaszi közgyűlés – a megyei szövetség elnökének közreműködését követően – Kele Istvánt (a KÖGÁZ igazgatóját) választotta 6. elnökké, gazdasági felelőssé pedig Kovács Dezsőt. Az új elnök hamar rendcsináláshoz kezdett, megregulázta a vadászmestert és megszigorította a fegyelmet és sok mindent. De a végrehajtásra csak 3 hónapot adott a Sors, mert Kele István közlekedési baleset során életét veszítette! A másik tragédia Prunner Gyulával történt. 1974-ben a munkahelyén, amikor az ikerjett-perforátor „kösörülése” közben felrobbant!

Az 1972. június 26-i közgyűlés Simán Gyula vállalati fővizsgálót választotta meg 7. elnökké. Szerencse, hogy Málek József tiszte 1979-ig, a vadászmesteri tisztt 1980-ig nem változott.

Közben azonban szép események is történtek. 1971-ben a tagság feleségestől részt vett az 1971. évi budapesti vadászati kiállításon. Ez volt a jutalom a végzett jó munkáért.

A kisebb feszültségeket melyek a tagság soraiban keletkeztek – figyelmen kívül hagyva, a vadgazdálkodás színvonala nem szenvedett csorbát. 1971 szeptemberében ugyanis újabb, aranyérmes, 13,65 kg-os rekordagancsú szarvasbikát zsákmányolt egyik kitűnő külföldi vendégünk. 1974 szarvasbögési idejében egy csodálatos páratlan 32-es aranyérmest Szekér Gyula nehézipari miniszterrel lövet Krachun Tivadar vadászmesterünk. Ilyen sokágú agancsost eddig még senki sem zsákmányolt hazánkban! (Kár, hogy protokoll bika volt!) A tagság is mind több élményt és szórakozási lehetőséget kap a szarvasbikák, őzbakok, sutavadak és vaddisznók lelövésével, valamint a szép, eredményes fácánvadászatokkal. Az sem jelent problémát, hogy a tagok legtöbbször csak a selejtrőfeájukat és a sutavadakat lőheti. A gímszarvas minőségének megővése céljából, a vadászmester elsősorban a területünkön átvonuló és károsító nagy szarvascapatokból engedi kilövetni a teheneket, ünőket és borjakat, amelyek a

megemelt tervek teljesítéséhez szükségesek. (Gyakran előfordul télen és koratavasszal, hogy két-három 100-250 darabból összeverődő – rendszerint kisebb testű – szarvasok is meglepik területünket északról, észak-keletről induló vándorlásaik alkalmával!) Ily módon a mi törzscsaládjaink kíméletet kaphatnak.

Talán bizonyítékul szolgál vadgazdálkodásunk fejlődéséről az itt bemutatott 1975. évi lelövési statisztika:

szarvas:	92 db (ebből 22 bika)
őz:	53 db
vaddisznó:	20 db
nyúl:	106 db
fácánkakas:	683 db (eddig rekordmennyiség!)
fogoly:	52 db

(Sok örömet okozott a magasan húzó, gyorsröptű kakasok lelövése. Gyakran megtapsoltuk egymás szép lövését, amikor a kakas csukott számmal a magasból lepottyant. Kár, hogy örömünk nem sokáig tartott, mert 1976-tól az állományunk évről-évre csökkent. Az lett a sorsa, mint a mezei nyúlnak és a fogolynak.)

A szarvasagancsok kiváló minőségét bizonyítja, hogy költségeink zömének fedezésére elég volt annak a 6 db-nak az értéke, amelyet a külföldiek fizettek, hiszen 3 db arany, 2 db ezüst és 1 db bronzérmét kapott! Az árbevételünk 493,2 E Ft, az összbevétel 684,6 E Ft volt, a kiadások összege pedig 675,9 E Ft-ot (ebből a vadkár 225,2 E Ft-ot) tett ki. A gazdasági eredmény +9 E Ft volt.

A jó összetételűnek tartott Intéző Bizottság 1972-től jól összefogta és még aktívabb munkára sarkallta a tagságot. Anyagilag is szépen gyarapodtunk. Terepjáró gépkocsit, traktort vásároltunk, a kiscseri vadászházba bevezettük a vizet, traktor és gépkocsiszínt, vadbontót, új magasleseket, etetőket, stb. építettünk. A cél, hogy teljesüljenek az előirányzott tervek, eredményesebbek, színvonalasabbak legyenek a vadászatok, javuljon a kapcsolat a mezőgazdasági üzemekkel, jobb legyen a vadföldgazdálkodás és ennek eredményeként ne emelkedjenek a vadkárók. (Sajnos a mi egyesületünk fizeti a legtöbb vadkárt! Ennek legnagyobb részét a téli és koratavaszi időszakban a már említett "vándorszarvasok" okozzák, amelyekkel szemben mindezideig tehetetlenek voltunk! (A kirakott takarmányok legnagyobb részét is ezek zabálják fel és nagy rágás- és hántáskárt okoznak az erdőkben és a gyümölcsösökben is!)

1975. november 8-án a Sörgyár kultúrtermében ünnepelte egyesületünk működésének 30. évfordulóját. A bensőséges, igen jó hangulatú rendezvény előtt Vallus Pál, a Magyar Vadászok Országos Szövetségének elnöke NIMRÓD emléklaplakkal tüntette ki a Társaságot és NIMRÓD-éremmel Simán Gyula elnököt. Az ünnepi beszédet az eddigi szokásokhoz híven én tartottam, és írtam azt a vidám csasztkát is, amelyet Farkas Laci-val – a másik nagy mókamesterrel – a 3 Strazsek lány nagy átéléssel énekelt a színpadon. A múlt minden

huncutságát felvillantva, kendőzetlenül ki-ki megkapta a magáért. (A legtöbben eltették emlékébe a róluk szóló sorokat. A feleségek tapsoltak a legjobban.)

A december 31-ével lezárt 3. időszaknak fontos eseménye volt a létszámbővítés. A korábbi 27 fővel szemben 40 fő lett a tagjaink száma. A havi tagdíj 60 Ft.

Új belépők: Somogyi László, Kiss József, Benke Géza, Simán Gyula, Kovács Rudolf, Strazsek Géza, Árvai János, Borsfai József, Nagy Ferenc, dr. Bán Ákos, Lovrencsics Ferenc, dr. Tamás László, Baranyai Lajos, Szigeti Károly, Cser Lajos, dr. Bálint Valér, Szabadics József, dr. Hornyos János, Balogh Béla, Vastag Károly, Vörös László, Töröcsik Pál. (A területhatár módosítások miatt néhányan másik egyesülethez kerültek és többen kiléptek.) Az új tagok fele az olajiparban dolgozik.

Negyedik évtized

(1976–1985.)

Területi létszámnövekedés, a legsikeresebb időszak

Az 1976–79 közötti 3 éves időszak igen sok gondot okozott. Szinte az állandó változások éveit éltük.

1. A Bázakerettyei Olajbányász Vadásztársaságtól vettünk át tagokat és területet.

2. A Surdi Vadásztársasághozadtunk át tagokat és területet.

3. Az Iharosberényi Vadásztársasághozadtunk át tagokat és területet.

4. A feloszlott Surdi Vadásztársaságtól 1979-ben vettünk át tagokat és területet.

5. A vadászterületünk így 20 686 kh-ra, a taglétszám 54, majd 60 főre növekedett.

Ez a nagy mozgás zavarta a társaság eddig kialakult rendjét. Amíg az új tagok beilleszkedtek, a szigorú vadászati és házi szabályainkat megszokták, és a kisebb-nagyobb csoportosulások is megszűntek. A jobb társasági közérzet kialakítására több intézkedést tett a vezetőség. Többek között a kiscseri vadászházban minden nyáron taggyűléssel összekötött családi összejövetelt rendez, közös ebéddel és szórakozással.

A tagság többsége áldozatos munkával segítette a kibontakozást, de akadtak rendbontók is, akik ellen 3 fegyelmi határozatot hoztak. Ilyen belső helyzet ellenére is 1975–79 között sikerültek legjobban a bérvadászatok, 32 db bikát lövetett a vadászmeisterünk, amelyből 18 arany, 7 ezüst, 5 bronzérmes és csak 2 agancs lett érem nélküli. Ez olyan rendkívüli eseménynek minősült, amilyen

eddig sem volt és többé nem ismétlődhet meg, az előirányzott nagy állománycsökkenés miatt.

Az 1976–80 közötti pénzgazdálkodásunk is stabil volt, annak ellenére, hogy jelentős beszerzéseket, karbantartásokat végeztettünk: garázst, traktort, bútorokat, televíziót, a vizet, a kiscseri házba pedig a gázt bevezettük, a szükséges tatarozásokat, a pati istálló felújítását elvégeztettük, amelyek nemcsak sok pénzbe, hanem sok közösségi munkánkba is kerültek. Az alkalmazottak létszámát is 5 főre növeltük.

A vadkárigények tovább növekedtek, mert a termelőszövetkezetek felével sikerült csak átalányszerződést kötni.

A nyúlállomány szinte teljesen kipusztult, a fácánok száma is annyira megfogyatkozott, hogy a vezetőség a tagság vadászati lehetőségeit csak úgy tudta biztosítani, hogy 4 éves bérvadászatra szerződést kötött a fácánneveléssel sikerrel foglalkozó Galamboki Vadásztársasággal. Majd 1983-tól 3 évre a Szeghalmi Városi Vadásztársasággal fácán és nyúl vadászatért dísznő és szarvas cserevadászatra kötött megállapodást, amelyek sikeresek és élménygazdagok voltak. Meglepetés volt számunkra ott a rengeteg fácán és nyúl. Sajnos a társaságunk többszöri fácánnevelési kísérletei egyszer sem sikerültek. Ahová kibocsátottuk a fácánokat és nyúllakat, ott a következő évben még kevesebbet találtunk. Nyúlra évek óta nem vadászunk. Helyette a vaddísznő vadászatban találtunk szórakozást. Néhányan, mint Kiss József brigádvezető, 2 kiváló, 21 cm-es ezüstérmes agyaráú vadkant hozott terítékre, pedig akkor még golyóspuskája sem volt!

Nagy és fájdalmas veszteség ért bennünket, hogy a kiváló munkát végzett Málek József titkárunk 1979-ben elhunyt. Utódjává Békevári Károlyt, majd 1980. február 16-án a 33 évi szolgálat után – a megromlott egészsége miatt – lemondott Krachun Tivadar vadászmeister helyére Fábíán Lászlót – eddigi helyettesét – választotta meg a közgyűlés. A visszavonuló vadászmeister nagy érdemeket szerzett a nemzetközi hírű gímszarvas állományunk kialakításával és sikeres vadásztatásaival, amelyért minisztertanácsi kitüntetést kapott. Bizonyítja ezt, hogy a 19 éve (1959-től) folytatott bérvadásztatás során 72 db szarvasbikát lövetett, német-osztrák-spanyol és olasz vendégekkel. Ezek 80%-a érmes volt! Hazai vadászokkal és a társaival 42-t, összesen 114 darabot. *

Az új vadászmeister irányításával végzett vadásztatások is sikerrel jártak. Zágon József hivatásos vadász és Strazsek Béla tag közreműködésével 1981 szeptemberében 14,80 kg-os agancsú bikát lövetett az egyik nyugati vendéggel, amely 255,67 IP-jával a világranglista 5. helyére került, és a másik a 14,63 kg agancs súlyú bika is bizonyította a zalai gímállomány páratlan genetikai minőségét.

A beruházási költségek előteremtésére a következő években mindtöbb bikát, sőt őzbakot is kénytelenek voltunk lövetni. Adataikat külön kimutatás tartalmazza. 1985-ig bezárólag 125 db szarvasbikát és 40 db őzbakot lövettek vadászmeisterünk. Sajnos közülük csak 3 bak kapott ezüst, 2 pedig bronzérmel, beszédes bizonyítékaul őzállományunk gyenge minőségének.

A külföldiek vadásztatása általában lófogattal és magaslesekéről történik a Miháld, Pat és Zalakomár közötti kb. 2500 ha-os összefüggő erdőben, a legjobb bögőhelyek környékén. Az eddig lövetett bikák majdnem mind ott kerültek terítékre. A terület – csörnyei és ormándi – lapos ingoványos részeit esős időszakban még lófogattal sem lehet megközelíteni. Ez és a szeptember-októberi gyakori köd szinte emberfeletti erőfeszítést okoz a vendégeknek és a kísérőknek is.

1981-re sajnos már második alkalommal jelentkezik személyi ellentét az elnök és a vadászmeister között. Ezért az október 15-i közgyűlés – a jelöléssel kapcsolatos problémák megvitatása után titkos szavazással mivel Lovrencsics Ferenc nem vállalta – Vastag Károlyt választja 8. elnökké. Simán Gyula 9 és fél évi eredményes munkáját jegyzőkönyvben örököltte meg.

Az intéző bizottság a szarvaskörzetek kialakítása után igen nehéz feladatot kapott a 10 éves vadgazdálkodási és vadászati program végrehajtására, a közösségi szellem és a munka javítására. A 4 ha-os vadföld bekerítésén, majd a termés egy részének begyűjtésén, a csővázás kukoricagóré megépítésén, az üzemanyagtároló elhelyezésén, a vadászházak környékének rendbehozatalán stb. sok sportvadász dolgozott. Ebben a belépett új tagok: Lukács László, Németh József, Réti András és Kalcher Tibor is segítettek. A nagykanizsai garázsunkat eladtuk és a város központjában szolgálati lakást vásároltunk a családos fővadász számára, sajnos nem sokáig lakott benne, később ezt is el kellett adnunk!

A Megyei Vadász Szövetség javaslatára országos programként 1983. január 1-jével megalakult az Olajipari, a galamboki Kisbalaton és a nagykanizsai Hubertusz Vadásztársaságok közötti vadgazdálkodási társulás, amelynek célkitűzéseit külön megállapodásban rögzítették.

A főfeladat: a gímszarvasállomány fenntartása, védelme, minőségének javítása, a vadföldek művelésében és a bérvadásztatásokban való együttműködés, a közös vadásziroda fenntartása stb. A MAVOSZ ehhez 1,388 E Ft (ami társaságunknak félmillió Ft) anyagi támogatást adott. A vadásztatások összehangolásának eredményei már az első két évben megmutatkoztak, ahol a vendég által kért agancsú bika, vagy bak lövési lehetősége nem volt meg, a vendéget azonnal a másik partnerhez irányították. Hangsúlyt kapott, hogy a társulás céljainak megvalósításához legalább 5 esztendő szükséges.

A galamboki Kisbalaton Vadásztársaság vadban gazdag északi területének vízzel való elárasztása a társulás új problémájaként jelentkezett. A Kisbalaton

1-es víztárolójának megépítése megakadályozhatatlan kormányprogramként folytatódott.

Az 1983. márciusi közgyűlés Fábián László vadászmester és Töröcsik Pál gazdasági felelős lemondása után Balogh Nándor régi vadásztársat, illetve Kalcher Tibort választotta meg ezekre a tisztségekre. A többszöri sikertelen kísérletezés miatt a közgyűlés úgy határozott, hogy lemond a fővadászi munkakör betöltéséről és feladatkörét az új vadászmesterre ruházza, akit másodállásban havi fizetéssel alkalmaz. (Antal Sándor és Somfalvy Ervin eddigi fővadászsal sem a vezetőség, sem a tagság nem volt megelégedve. Emiatt a Nagykanizsán vásárolt szép lakásra a továbbiakban már nem volt szükség.)

Az intéző bizottság hamar megtalálta a tagsággal való jobb együttműködés útját. Az új vadászmester irányításával és a mi segítségünkkel már 1984 közepére megvalósultak azok a fejlesztések, beruházások, amelyeket a program előírt. Új traktort, 1 terepjáró kis tehergépkocsit, a vadföldek műveléséhez szükséges teljes gépsort, később egy zárt UAZ gépkocsit vásároltunk, elkészültek a takarmánytárolók, gépszínek, a hűtőkamra, a nagyvadetető, továbbá 23 db új magasles. Ezekre a munkákra a legtöbbet Balogh Nándor vadászmester, utána pedig Lovrencsics Ferenc és Kiss József brigádja dolgozott. A közösségi munkát nem végző tagokat napi 300 Ft befizetésére kötelezte az intéző bizottság.

A kiöregedett lovakat eladták és fiatalokat vásároltak helyettük. (Egyik évenként szép csikót is nevelt.) A vadföldgazdálkodás még egy évben sem volt olyan eredményes, mint az 1984. évi: több mint 150 q rozs és zab, valamint 200 q csöves kukorica került a tárolókba. A kukorica termésnek a kétharmada pedig száron maradt. Még olyan eset sem történt, mint ebben az évben, hogy szeptemberig az erdőben 3 helyen folyt az etetés, hogy a vad ne váltson ki a mezőgazdasági területekre. A rozsföldeket már augusztusban bevetették. Ezekre a tél beköszöntének idejére már jó legelni valót talált a szarvas és az őz is.

Végre sikerült a 3 hivatásos vadász, a traktorvezető és a fogatos munkába állítását is megoldani. Zágon József jó képességű vadőr 5 éves munkaviszonya után 1984-ben kilépett. A vadászmester és az alkalmazottak között sokat javult a munkakapcsolat. A külföldi vendégek vadásztatásánál is hasznos közreműködők voltak, melynek eredményeként az első vendégek – akik még a bőgés megindulása előtt 2 nap alatt – 5 kiváló agancsú bikát, a később érkezők pedig még 8 db-ot lőttek. A jó munkáért 40 E Ft jutalmat adott nekik az intéző bizottság. Az 1984. évi vendégvadásztatásból 1,609 E Ft volt a bevételünk. Kár, hogy ennek felét – 791,1 E Ft-ot a vadkárok kifizetésére kellett fordítani.

Ebben a ciklusban is volt egy előkelő protokoll vadászunk: Német Károly, az Elnöki Tanács elnöke, akivel Zágon József hivatásos vadászunk egy szép agancsú, de nem rekordbikát lővetett, de az agancsot nem vitte magával, hanem a MAVOSZ Zala Megyei Intéző Bizottsága székházának falidíszeként itt hagyta.

(A vendégnek annyira megtetszett a vadór nagyszerű bőgőkürtös bikahívása, hogy egy másik vadásztársasági területre is magával vitte!)

A szakképzett vadőrök alkalmazása hosszú idő óta problémát okozott a vezetőségnek. Sokan jelentkeztek, a többségük alkalmatlan volt, a megfelelők meg nem maradtak meg a falusi környezetben.

A terület bérbéveletelekor felvett néhai Szukics Imre vadór maradt csak meg munkahelyén – 23 évi szolgálat után – 1968 végén történt nyugdíjazásáig. Bár pontatlansága és szakképzettségének hiányában sok problémánk volt vele, de ezt vadszeretetével, fáradhatatlanságával és hűségével ellensúlyozta, mert 6 gyermekes apa léte, akkor is kitartott munkahelyén, amikor több hónapig nem tudtuk a munkabérét kifizetni. Utóda Major Zoltán 11 évig, Somogyi László 5 évig volt alkalmazottunk. Major évekig jól és hozzáértéssel dolgozott, de később a szeszimal elrontotta. Kár, hogy Zágón József a jó képességű hivatásos vadász sem tudtuk megtartani. Nagy Ferencné pénztárosunk 1969-től 1984-ig tiszta kézzel és pontosan látta el munkakörét.

A vezetőség helyes intézkedésének bizonyult, hogy a legjobb vadrejtő nagyvölgyi kerületben – a téli disznóhajtások kivételével – megtiltotta a vadászatot, és azt is, hogy biztonsági körzetekre osztotta fel a területet. A brigádvezetők írásban kapták meg a hozzájuk beosztott vadászok névsorát, a gondjaikra bízott területe részeket és feladataikat: a vadvédelmi és vadászati létesítmények karbantartását, újak létesítését, a vadetetést, a sózók feltöltését, tagjaik közösségi munkákra való mozgósítását, a vadászrész felosztását és a végzett közösségi munkára figyelemmel a trófeás vadlövési engedélyek kiadására és a jutalmazásokra vonatkozó javaslatot. Ezzel hasznosan segítik a vezetőséget a vadgazdálkodási feladatok teljesítésében, a trófeás vadkilövési engedélyek és a vadászrész igazságosabb kiadásában. Szükség is van erre, mert az 1984-es fácánvadászatonok, feleannyi kakas sem került terítékre, mint az előző szezonban. Szomorú, hogy egy-egy csoportos vadászaton tyúkot is alig láttunk. A fácánállomány ilyen arányú csökkenését nemcsak a sok védett ragadozónak, hanem a vaddisznónak is tulajdonítjuk.

A vezetőség jó munkáját igazolja, hogy ezévből valamennyi vadkárban érdekelt mezőgazdasági üzemmel éves általányszerződést tudott kötni. Ezért szomorú meglepetést okozott a nagykanizsai Alkotmány Tsz 200 E Ft-os vadkárigényének december 1-jei bejelentése. Hiszen ezzel a tsz-szel vadkárügyben még nem volt problémánk. A galamboki, a miklósfai tsz-szel, a Nagykanizsai Állami Gazdasággal és az erdőgazdasággal különösen jó együttműködést alakítottunk ki.

Ebben az évtizedben 20 fővel gyarapodott a taglétszám, 60 főre. Ez öröndetes abból a szempontból, hogy mind több vadásznak teremtettünk lehetőséget ennek a szép sportnak a gyakorlására, a természet, a környezet

megszerettetésére. A többségük 1976-ban a Bázakerettyei Olajbányász és 1979-ben a volt Surd és Vidéke Vt. hozzánk csatolt területével került a sorainkba.

Név szerint: Horváth László, Janzsó László (kerettyei), Kocsis Sándor, Lakatos István, Madarász Ödön, Meggyes Gyula, Szakály Gyula, Tánczos János, Tuboly Jenő, Békevári Károly, dr. Simon Pál, Kenderesi József, Domján István, Filák László, Janzsó László (agrármérnök), dr. Lesták Ferenc, Sási Zoltán, Telkes Alfonz, Visnovics István, id. Kütsön József, ifj. Kütsön József, ifj. Hegyi Gyula, Nagy András, Németh József, Lukács László, Farkas István, Karvalics Sándor, Kalcher Tibor, Réti András és Kovács János.

Fájdalom, hogy Szabó Zsolt (1977-ben), Málek József, Patsch Ferenc (1979-ben), Krachun Tivadar alapító tag, tiszteletbeli vadászmeister (1979-ben) és Kovács Dezső volt megyei vadászmeister (1985-ben) az örök vadászmezőkre költözött.

A gazdasági gondok mellett sok munkát adott a vezetőségnek a kollektíva összetartása és vadászati igényeinek a kielégítése. Közülük 3 tsz tag, 11 szakmunkás, 9 technikus, 9 alkalmazott, 12 értelmiségi, 15 nyugdíjas és 1 fő egyéb foglalkozású, valamivel több mint a fele olajipari dolgozó.

Az alapító tagok közül 1985 óta sajnos már csak Hegyi Gyula és Kassai László szerepel a névsorban. A társaság 15 fős környezet- és természetvédelmi csoportja 4 év óta hasznos munkát végez. A sok nyugdíjas miatt kívánatos volt a fiatalítás, amelyről a december 7-i közgyűlés már döntött és meghatározta a jövő évi – köztük az esedékes választásokkal kapcsolatos – feladatokat és a vezetőséget alaptalanul rágalmozók felelősségre vonását is. A golyósfegyverek ügyében sokan várják az új BM-rendelet kiadását. A kimondottan nagyvadász 20 686 hektáros területen kevés a tagok tulajdonában levő 38 db golyós fegyver és a 2 db kartonos.

Az 1976–85 közötti időszak vadlelövési adatai bizonyítják, hogy mennyire érték be gyümölcsei annak a költséges és szerteágazó munkának, amelyet a nagyvadállomány védelmére és fejlesztésére fordítottunk. Területünk igazi szarvastartó területté fejlődött, a kiváló élőhelyi adottságainak köszönhetően:

gímszarvasból:	942 db
őzből:	574 db
vaddisznóból:	622 db
nyúlból:	190 db
fácánból:	3611 db

került lelövésre. Amint látható a nyúl vadászata elvesztette jelentőségét, viszont a fácáné jelentősen növekedett és sok szép élményt nyújtott, főként azoknak, akiket a nagyvad vadászata kevésbé érdekelt! De sajnos nem sokáig!

A sikeres évtized lehetővé tette, hogy a 40. évfordulóról méltóképpen

megemlékezzen az egyesület. Az ünnepséget a Centrál Hotelban 1985. november 9-én rendezte a Vastag Károly vezette intéző bizottság, melyen a vadászfeleségek is résztvettek annak a segítőmunkának elismeréseként, amelyet a társaság javára ők is végeztek.

Megnyitót mondott az elnök és meleg szavakkal köszöntötte az ünneplő tagságot, a felügyeleti szervek és az olajipar képviselőjét. A visszaemlékezést Kassai László tiszteletbeli elnök tartotta, felemlítve a 4 évtized legfontosabb eseményeit, a legszebb élményeket és azt a vezető szerepet, amelyet ez a nagymúltú társaság a nagyvadgazdálkodás fejlesztésében, a bérvadásztatásban és az egyesület folyamatos, színvonalas működésében elért. Ezt hangsúlyozta Süle Lajos megyei vadászati felügyelő és Nagy Béla, a megyei vad'sz szövetség elnöke is, aki Kiváló Vadásztársaság c. oklevelet adott át a Társaság elnökének és Nimród-emlékérmét Balogh Nándor vadászmesternek, kihangsúlyozva azt a rendkívüli eredményt, hogy balesetet eddig nem okoztak. Az intéző bizottság előrelátó volt, mert a társaság emblémáját ábrázoló zománcozott jubileumi emléklapoktettet és jelvényeket is készíttetett, melyekkel az elnök az arra érdemes, a közösségi munkában jeleskedő-vadásztársakat megjutalmazta. Ilyen kitüntetést nyújtott át 5–5000 Ft jutalommal megtoldva 3 alapító tagnak: Hegyi Gyulának, Kassai Lászlónak és posthumus Karchun Tivadarnak, valamint Süle Lajos megyei vadászati felügyelőnek, Nagy Béla megyei szövetségi elnöknek és Trombitás István olajvállalati vezérigazgatónak. Komoly elismerést kapott Vastag Károly elnök is! A hangulatos rendezvény – az ízes vadételekből összeállított vacsora után – beszélgetéssel, zenével és tánccal folytatódott és azzal a mottóval zárult, ami az ünnepi beszámolóban is elhangzott:

„...ha tovább tudunk haladni az eddig jól megalapozott úton, akkor az egyesület meg fogja élni a félévszázados jubileumát is.”

ÖTÖDIK ÉVTIZED (1986–1997.)

Sikerek után leszállóágban, a beláthatatlan jövő felé

Hát ebben a szellemben és nagy akarással kezdődött az 1986. évi munka. De a legkiemelkedőbb esemény a pati új kétszintes vadászház elkészülte volt. Nem mi, hanem a Kőolaj- és Földgázbányászati Vállalat (KFV) építette, a társaság meg nagy költséggel, jóízűséggel berendezte és üzemeltette. Igen sok közösségi munkát igényelt a környékének rendbehozatala, az udvar bekerítése, parkosítása, a kerítésen kívüli alacsonyan fekvő rész feltöltése, a szilárd útburkolat lefektetése, a gazdasági épületek, a mosó előtti részek és az utcai

parkoló kialakítása stb. (Szerencsénkre a földszállításokba még a sármelléki szovjet vadászok is besegítettek!)

A nagy fejlesztési és beszerzési költségek miatt az 1986-os évet 767 E Ft veszteséggel zárta az egyesület. Ezt senki sem bánta, mert igazán szép lakhelyet és környezetet kapott a tagság, a hazai és külföldi vendég is.

Az előző évi nagy vámszedés természetes következménye lett a szegényesebb szarvas és a többi vadteríték is. A lőttvad értékesítés 442 E Ft-al kevesebb bevételt hozott, mint az előző évi. Hiába fejlődött lendületesen a gazdálkodás, a nagy területű vadföldek művelése, a rendszeres és bőséges takarmányetetés, az előírt 110–130 darabos szarvaskilövési tervet csak 1990-91-ben lehetett teljesíteni. Olyannyira erőltette a szarvasállomány apasztását a szakhatóság, hogy 200 db-os lelővést is ránk akart kényszeríteni. A kaszói honvédségi terület bekerítése óta a téli nagy szarvasvándorlás majdnem teljesen megszűnt és az idegen, nagy szarvascsapatok mind ritkábban jelentek meg a területünkön. Másutt is csökkent az állomány!

1986-ban 78 szarvas, 13 őz, 105 vaddisznó és 104 fácán volt a teríték. A 22 bikából 11 db-ot lőttek a külföldiek és ugyanannyit a mi sportvadászaink. A tagság ilyen esélyeit az is rontotta, hogy a vezetőségi tagok (5 fő) kétévenként kaptak bikalövési lehetőséget. Ezzel szemben volt olyan tag is, aki több mint 10 éve egy darabot sem lőhetett!

Az intéző bizottság szigorú intézkedései sem mindenképpen voltak népszerűek. A gazdálkodást is kritizálták, feszültséget gerjesztettek. (Megalapozatlan feljelentést is tettek a MAVOSZ megyei intéző bizottságánál. Az abban foglaltakat ott Lovrencsis Ferencsel mi ketten személyesen megcáfoltuk.)

A vezetőségünk joggal nehezményezte, hogy a Megyei Intéző Bizottság a feljelentésről semmiféle intézkedést nem tett és még csak szóra se méltatta annak valóság tartalmát.

A vezetőség érdemtelennek ítélte a bírálatokat és megfontolatlan módon lemondott. Ezért nem valami rózsás hangulatban kezdődött az 1987. évi közgyűlés, amely új vezetőséget választott.

A 9. elnök:	Simán Gyula (korábban már 9 1/2 évig viselte e tisztséget)
Titkár:	Németh József
Vadászmester:	Strazsek Géza
Gazdasági felelős:	Vass János
Környezetvédelmi és oktatási felelős:	dr. Lesták Ferenc
Fegyelmi bizottsági elnök:	Madarász Ödön + 2 tag
Ellenőrzési bizottsági elnök:	Karvalics Sándor + 2 tag

Bár az új intéző bizottság – az elnök kivételével – tisztségében még gyakorlatlan volt, mégis – az 1988. évet nem számítva – eredményesen tudott gazdálkodni. Az első időben még nem, de a továbbiakban már éves feladatterv szerint igyekezett dolgozni a vadgazdálkodási program célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. Nem rajtuk múltott, hogy a szarvas létszámcsökkenést csak 1990–91-ben sikerült teljesíteni, mert olyan szoros terveket adott a felügyeleti hatóság.

Az egyesület belső testületein túl jó kapcsolatot és együttműködést tudott kialakítani a felügyeleti szervekkel, az erdőgazdasággal, a termelőszövetkezetekkel és az állami gazdaságokkal is. Mindezek ellenére a mi társaságunk fizette a legnagyobb összegű vadkárt. 5 éves viszonylatban a vadgazdálkodásból származó bevételeknek majdnem a 40%-át elvitte. Minden évben többet követelnek a magántermelők is! 1993-ban csak 464 E Ft-ot, 1995-ben már 1,106 E Ft-ot fizettünk nekik. A Zalaerdő RT.-nek 1350 E Ft-ot, a 4 szövetkezeti gazdaságnak pedig 2450 E Ft-ot szintén 1995-ben. Az Erdőgazdasággal a lőtt vad felvásárlásra is szerződést kötöttünk.

A tagságból szervezett 6 brigád (vadászcsoport) az első évben – egymással versenyezve – jól végezte kijelölt területmunkáját. A vadföldeken jobb és változatosabb lett a takarmánytermelés, a téli vadetetés (főként a vásárolt termékekkel), a vadvédelmi munka és a területellenőrzés stb.

Jó egy év eltelte után így nyilatkozott a vezetőség a közgyűlésnek: „jó irányba mozdultak a dolgok.”

A külföldi bérvadásztatás 1989-ben súlyrekordot hozott egy 15,50 kg-os, 20-as agancsú szarvasbika kilövetésével. 1990-ben 5,845 E Ft volt a lövettet vad – a 15 bika, 19 őzbak és 6 db vaddisznó – utáni bevétel. Az ilyen mérvű vadásztatás tagjaink lövési részesedését – a bögési élményekkel együtt – jelentősen csökkentette. Jobbára csak a vaddisznó, a sutavad, a kevés fácán, a vadréce, egyéb viziszárnyas, az erdei szalonka, valamint a ragadozók adtak számukra vadászati lehetőséget és szép élményt. Nyúl és fácánvadászatokra a Szolnoki Olajbányász Vadásztársasággal kötöttünk megállapodást vaddisznó és szarvas vadászatokért cserébe.

Sajnos közben fegyelmi vétségek is előfordultak. Egy tagunknak és egy hivatásos vadásznak is távoznia kellett. 1988-ban lépett szolgálatba Papp László. Mellette Matakovics Ferenc és Jakabfi Lajos hivatásos vadászok, 1 fogatos-traktoros és 1 gondnoknő az alkalmazotti állomány. A liszói területre csak később sikerült hivatásos vadászt felvenni. Pedig a mindjobban elharapódzó orvvadászkodás miatt már korábban indokolt lett volna.

Igen sok idegességet okozott a tagságnak a rendőrfőkapitányság vizsgabizottsága által 1992 februárjában szervezett elméleti és gyakorlati vizsga a fegyvertartásról, a lőfegyverekről és a lőszerekről [14/1991 (X. 31.) rendelet], valamint az ezt megelőző orvosi ellenőrzés tortúrája. Sokféle híresztelés kapott

lára, ez okozott felesleges izgalmakat. (Azt terjesztették, hogy a volt párttagokat, munkásöröket és az idős vadászokat ki fogják szűni. Szerencsére nem így történt, – ha másodszori vizsgával is – minden tagtársunk megkapta a bizonyítványt.)

A tróféasvadlövési engedélyeket a brigádvezetők javaslatai alapján – a végzett közösségi munka arányában – adta ki az intéző bizottság, a közgyűlés jóváhagyása után. A vezetőség tagjai kétévenként lőhettek, mint korábban is. Vadászrészből (kompetenciából) azok kaptak többet, akik nagyobb értékű munkát végeztek.

A korábban elhatározott vadászklub működését - helyiség hiány miatt - nem tudtuk megvalósítani és a vadászok esedékes továbbképzését sem. Az 1970-es évekig 5 évenként rendeztünk tanfolyamokat, sőt házvizsgákat is kiváló szakelőadók közreműködésével, trófea bemutatókkal, vadászat rendezéssel, stb. Nem csak szakmai ismereteink gyarapítását, hanem a jobb közösségi szellem javát is szolgálták volna!

Az együleti élethez tartozik a vadásztársaság környezetvédelmi klubjának a működése is. A tagjainak száma a nem vadászokkal együtt 54 fő. Az 1981-ben létrehozott „15 fős” környezetvédelmi társadalmi órségből fejlődött ilyen nagy szervezetté, mert igény volt rá. Tevékenységéről szeretném idézni az intéző bizottságnak az 1990. évi működéséről és gazdálkodásáról – a közgyűlés számára – készített beszámolójából a következőket: „a klub 1990-ben is eredményesen működött. Ismeretterjesztő előadásokat, filmvetítéseket, tanulmányutakat szerveztek, és sok hasznos bejelentést is tettek városunk és községeinek szépítése, környezetvédelmi munkájának javítása érdekében. Köszönet illeti a klub vezetését és a tagságot is. Az intéző bizottság továbbra is biztosítja számukra azt a minimális anyagi támogatást, amely a klub működéséhez szükséges.”

Az meg a félelmet nem ismerő vadászok javára írható, hogy testi épységüket többször kockáztatva, megakadályozták az erdei haszonfák megcsonkítását és kivágását. (um. luc-, normand-, és ezüstfenyők, hársak, vadcserecsnyefák stb.) Sok cikket írtam a Zalai Hírlapban! Szerencsére a MÁV Kodály Zoltán Művelődési Ház is sokféle segítséget nyújtott nemcsak a helyiségek rendelkezésre bocsátásával, hanem a rendezvények szervezéséhez, filmvetítésekhez, meghívók szétküldéséhez, előadók felkéréséhez, tanulmányutak lebonyolításához, anyagok legépeléséhez stb. Mónai Zsuzsanna maga is igen aktív segítőtárs.

Mindig sikere volt azoknak az előadásoknak, amelyeket tagjaink részére neves előadók tartottak: Palkó Sándor a Madártani és Természetvédelmi Egyesület megyei szervezetének vezetőségi tagja, Buda Ernő okleveles bányamérnök, dr. Páll Miklós, dr. Spingár Ferenc és Lancsák Lajos

erdőmérnökök, valamint Tombi Lajos mérnök, a Zala Megyei Környezet- és Természetvédelmi Hivatal vezetője tartottak. Továbbá azoknak a tanulmányutaknak, amelyeket megyénk olyan vidékeinek megismertetése céljából szerveztem, ahol a környezet még komoly károsodást nem szenvedett: 1. a miklósfai parkerdő, 2. a mórchelyi halastavak, 3. a surdi arborétum, 4. Obornaki-erdők, 5. a Pat környéki erdők, 6. a varászlói halastavak, 7. a Budafa környéki olajvidék és arborétum, 8. a Kistolmács környéki erdők, és a halastó (kisvasúton való utazással, 9. a letenyei fűrésztelep, 10. a Kerka-völgye, 11. a Lovászi olajmező (ott az emlékmű megkoszorúzása), 12. utazás Szécsiszigetre, majd Vétymenye, 13. az ősbükkös és a Szuloki-forrás környékének a bejárása, 14. valamint a kisbalatoni 1. sz. víztározójának és a zalavári ásatások környékének a bejárása. (Sikerült olyan erdőterületet is találni, ahol a szarvasok rágás és hántolással okozott kártételét is meg tudtam mutatni!) Az erdőjárásaink rendkívüli eseménye volt a nem vadász környezetvédők számára a vadász-ebédek, amelynek alapanyagát a vadásztársaságunk ajándékozta.

A jó munkának híre hamar eljutott a felügyeleti szervekhez is, és ez azt eredményezte, hogy a Széchenyi István Emlékplakettel és Oklevéllel kintüntettek bennünket. (Nem tagadom, nagy öröm volt számomra, amikor ezt a szép elismerést – országos szinten másodikként – átvehettem a Hazafias Népfront budapesti székházában és beszámolhattam a tevékenységünkről.)

Hasonló lehetőséget kaptam az Országos Erdészeti Egyesület nagykanizsai Helyi Csoportjának az Erdők Éve alkalmával 1985 október 29-én rendezett ankétján is, amikor Keszthelyi István erdőmérnök, az OKH (Országos Környezetvédelmi Hivatal) osztályvezetője : Az erdők környezet- és természetvédelmi jelentősége című és Kántor Sámuelnek a HNF titkárának: Társadalmi közreműködés a fásítások kivitelezésében és védelmében c. előadásának egyik felkért hozzászólója voltam.

A csoportunk munkája elismertségének tulajdonítottam azt is, hogy amikor mint a klub elnökének „Környezetünk védelméért, fejlesztéséért” kintüntetést adományozta a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, 18 tagtársamnak pedig „Érdemes és Kiváló Társadalmi Munkás” kintüntetést, 10 fő pedig a hasznos madarak védelméért Európa madarai c. könyvet kapta jutalomként az Országos Madártani és Természetvédelmi Egyesülettől.

Szeretném hangsúlyozni, hogy Temesvári Andornak, a Hazafias Népfront Városi Bizottsága titkárának köszönhető a környezetvédelmi szervezetünk életrehívása és a kiemelt szintű támogatása.

Vadásztársaságunk 1990. évi tevékenységére visszatérve bemutatom a vadgazdálkodás eredményeit:

Vadlövés 1990-ben:

szarvas:

111 db

őz:	50 db
vaddisznó:	165 db
nyúl:	0 db
fácánkakas:	35 db
vizi- és más szárnyas:	92 db

Az éves gazdálkodási eredmény: 2819 E Ft.

Az 1991 évet a korábbi erőltetett szarvaslétszám-apsztás következményeként majdnem 1,5 millió Ft veszteséggel zártuk. Ebben az is közrejátszott, hogy a kerítéssel bezárt kaszói honvédségi területéről nem, és az északi balatonfelvidéki erdőkből is alig jöttek olyan nagy vándor szarvascsapatok, mint az előző teleken.

Az ellenőrző bizottság rosszállólag tapasztalta, hogy a tagság soraiból nemkívánatos csoportok szerveződtek, és eluralkodott a lődíjakra és a vadbeszállítások után fizetendő autófuvar térítésekre való ráhajtás és sokat lazult a vadászati fegyelem is. Az intéző bizottság elengedte a gyeplőt. A jövő kilátásainak javítását, a mértéktelen orvvadászatokat, a már évek óta megjelenésre váró vadgazdálkodási és vadászati törvény megalkotásának hiánya csak fokozta!

Szomorú, hogy 1992-re az egyesület működésének legnehezebb időszakát élte meg. Leáldozott „a szarvasbőség” ideje is. Emiatt nagyon megcsappantak a bevételek, a kiadások még nagyobb arányban megugrottak. A pazarlás is kézzelfogható volt! Két hivatásos vadással is sok volt a probléma. Éppen csak dolgozgattak, meg gyakran italoztak (egyik-másik IB taggal is!).

Az 1992. június 19-i rendkívüli közgyűlésen sok bírálatot kapott a vezetőség. A csőd megelőzésére, a túlélésre csak az adott lehetőséget, hogy a tagság megvonta bizalmát a régi vezetőségtől, az kényszerhelyzetben nem tehetett mást, lemondott! A közgyűlés az alábbi vezetőséget választotta meg:

Intéző bizottság:

10. elnök:	Fitos Attila
Titkár:	Takács Zsolt
Vadászmester:	Fábián László
Gazdasági felelős:	Lukács László
Környezetvédelmi és oktatási felelős:	Cser Attila

Fegyelmi bizottsági elnök:

Cséza György

Ellenőrző bizottsági elnök:

Karvalics Sándor

Tanácsadók:

Árvai János

Kassai László

Vastag Károly

Igen nehéz örökséget kapott az új testület, amelyik azzal az eltökélt szándékkal látott munkához, hogy minden ellenszolgáltatásról lemondva megtesz mindent a területek megtartása és az egyesület fennmaradása érdekében. A gazdálkodás javítását nagyon megnehezítette a szarvas törzsállomány nagymértékű fogyása, a mértéktelen vadászat, a sok kerítés miatti élőhely romlás, a váltóvad csökkenés, stb. Annak ellenére, hogy több területrészt lezártak, a bőségi időszak előtti bevetés után sem sikerült a bérvadásztatás. Hiába fordult meg 43 vendég a területeken, mégis veszteséges évet zártak 1993-ban is. (Szerencsére az csak 17 E Ft volt.) Rontotta a lehetőségeket az is, hogy a vadászmeister és a hivatásos vadászok között sem volt jó az együttműködés. Szomorú képet mutat a vadlelvévési statisztika is: mindössze 11 db szarvasbika (ebből: külföldi 9 db), 12 tehén és 13 borjú, összesen 36 db. Ez 25 éves "negatív" rekord! A legszomorúbb, hogy a nehéz agancsú, öreg bikák elfogytak, elfiatalodott az állomány. Hasonló a helyzet az őznel is. Még szerencse, hogy a vaddisznó – az erőltetett mértékű vadászat ellenére is – évről- évre sok szép élményt biztosított. Apróvadból némi kárpótlást a szolnokiaknál folytatott fácán- és nyúl vadászatok adtak a tagságnak.

Az előző évben hozott tervszerű gazdálkodási intézkedések: a területvédelem, a miháld-pati úttól északra a Csörnyeszélig húzódó erdő pihentetése, a szeptember és január közötti vadászatkorlátozások, a bőségesebb etetés, és a vadásztatások jobb előkészítése – a kevesebb vendéggel is – 1994-ben már jelentős javulást hozott. A nagy létszám ellenére – az átszervezett 6 brigáddal – sokat javult a közösségi munka (éves szinten 409 napot tett ki), valamint a vadászati fegyelem is. Igen káros, hogy nagymértékben elszaporodott az orvvadászat, a társaságon belül is! Sajnos ez a rendőrséggel kötött együttműködési megállapodás után sem csökkent! A vadászati berendezések, magaslesek tönkretevői és a négyszeri vadászház-betörés tettesei közül csak egy került kézre. Nem volt jól megszervezve a csoportos vadkárelhárítás és a ragadozók vadászata sem. A korábbi években erre sokkal több figyelmet fordítottak a vadászmeisterek, és a tagság is jóval több időt áldozott. Pedig erre komoly lehetőséget adott az a tény is, hogy – szemben az előző ciklussal, amikor 38 tagnak volt golyósfegyvere – ma meg mindenkinek van már legalább egy, néhányuknak kétfő is. Szerencsére, hogy Adorján László lendvai barátom segítségével nyolc vadásztársamnak tudtunk "legálisan" és viszonylag kedvező áron, jó minőségű, új golyósfegyvert behozni, akkor amikor a hazai ellátás még nem volt kielégítő. A behozatali engedélyek megszerzését Budapesten a BM Igazgatásrendészeti Osztályon – minden esetben soronkívül – Karvalics Sándor vadásztársunk intézte!

[Nem álszerénység íratja velem, hogy a sokoldalú összeköttetéseimet soha sem a saját céljaimra, hanem társaim és tanítványaim javára használtam. Mindig

bosszantott az a sok előítélet, amelyet a vadászokról híreszteltek ebben az országban. Igaz, hogy elég gyakran megérdemeletem is! Nekem e téren sincs szégyenkezni valóm, mert egyetlen szolgálati felettesem, magas beosztású hazai vendég, de még külföldi bérvadász kísérését, vadásztatását sem vállaltam, annak ellenére sem, hogy az utóbbiak vadászatának szervezését 11 éven keresztül én kezdeményeztem és bonyolítottam, a Magyar Vadkereskedelmi Vállalatnál (MAVAD). A környezetünk, vadászterületeink élővilágának szépsége nevezetességeinek bemutatására azonban gyakran örömmel vállalkoztam. Mindig szerettem és még ma is élek a lehetőséggel, hogy másoknak élményt szerezzek!]

(Nem hivalkodásból kívánom azt is megemlíteni, hogy a feleségemmel elkötelezett környezetvédők és szépítők vagyunk. Az olajos lakótelepi házunk udvara is ezt bizonyítja. Idős korunk ellenére példát kívánunk mutatni, hogyan kell hangulatossá, széppé tenni környezetünket, szeretni a virágokat és a közelünkben élő hasznos madarakat. Az erdőt sem csak a vadászatért járom, hiszen sok minden érdekel, amit a határban megfigyelhetek. Erről árulkodik az a 8 kötetes napló is, amit 1979 óta naprakészen vezetek. Ezek eddig 1982 vadászatom emlékeit őrzik.)

Az meg egyáltalán nem mondható szerencsésnek egyesületünk működésében, hogy az igen jó összetételűnek vélt intéző bizottságunk 3 tagja: a titkár, a vadászmeister és a gazdasági felelős – nem egészen 2 év után – lemondott. Az 1994. évi közgyűlés

titkárrá: Horváth Csabát,

vadászmeiterré: Karvalics Sándort,

gazdasági felelőssé: Vass Jánost (immár másodsor),

a vadászmeister segítőjévé: idős Árvai Jánost és Zágón Józsefet

választotta. A külföldiek vadásztatásában több vadásztárs hasznos közreműködő volt. Sikeres munkájukat az eredmény arányában honorálta a vezetőség.

Nagy lehetőséget szalasztott el a társaság – éppen az olajos tagok ellenzése miatt –, hogy az előnyösen előkészített pati vadászház-vásárlás meghiusult. Őszintén meg kell mondanom, hogy én is elleneztem! (Azóta bebizonyosodott, hogy ez a szép létesítmény a 94 fős tagságunkból csak 15 főnek az érdekeit szolgálta volna.) Az Olajipari Vadásztársaság tulajdonában csak a korábban megvásároltsági – volt erdészház – maradt. Ennek rendbehozása után sok hasznát úgy sem láthatjuk, mert az erdei környezetben a betörések elleni védelmét sem tudjuk biztosítani. A hozzávezető igen rossz földűt szilárd burkolatúvá építése pedig nagyon sok pénzbe kerülne. (Egyik osztrák vadászcsoporthoz erre ugyan vállalkozott, de a magállapodás teljesítésétől visszalépett!)

Az olaszok viszont jó partnerként a varaszlói halastavakon vadkacsavadászatokra több évre szóló, számunkra előnyös szerződést kötöttek.

Vezetőségünk a külföldiek vadásztatására külkereskedelmi jogot is szerzett, de hamar vissza is adta, mert beigazolódott, hogy előnyösebb, ha vendégszerzéssel a vadászirodák foglalkoznak. A területünk haszonbérleti szerződését az erdőgazdaság – 30%-os díjmeléssel – 3 évre meghosszabbította.

Bizonyosságul szolgál a vezetőség jó munkájáról, hogy az egyesület fenntartási költségeinek 70-80%-át az utóbbi években is a külföldi vendégek vadásztatásából biztosítani tudta, úgy, hogy a tagságot csak a tagdíjfizetés és a sok közösségi munka terhelte. Szervezettebb lett a vadgazdálkodás, a vadászat, és megtörtént a terület új körzetekre való beosztása, amelyről elkészültek a térképek. Minden vadász megkapta a saját példányát. Megszerveződött a területvédelem, az ellenőrző szolgálat, a közösségi munkák rendje, a beírófüzetek elhelyezése, a hivatásos vadászok tevékenységi körének stb. beosztása. Ez utóbbi keretbe tartozóan a rendteremtés: a sok kellemetlenséget okozó Matakovics Ferenc, Jakabfi Lajos és felesége kiléptetése, valamint Deutsch István liszói lakos vadásztársunknak hivatásos vadászként való szerződtetése. Kamenár Pétert a Kanizsától keletre eső körzetbe, Helyes Lászlót a pat–kiscseri Nagyerdőtől északra és keletre eső vadászterületre állította szolgálatba. Kovács Jánosnét félállású gondnokként Paton és Iványi Lászlónét ugyanilyen munkafeltételekkel Nagykanizsán a vadászirodánkban alkalmaztuk tisztviselőként. Papp László régi hivatásos vadászunk a Nagyerdő őrzője maradt. Tollár Tibor pedig a traktorvezető. Sajnos Kamenár és Helyes hivatásos vadással – elég hamar – a szakmájukkal összeegyeztethetetlen ügyek merültek fel és ezért tőlük is meg kellett válni. 1996. január 1-jével Bakó Józsefet állítottuk munkába.

A vezetőség remélte, hogy a régóta vajúdo hivatásos vadászai probléma jó időre megoldódott, miután jelentős összegű fizetésemelést is és prémiumot is adott.

Említést érdemel még a módosított Háziszabályzat kiadása, a fegyvelemsértők felelősségre vonása (két esetben a vadászati jog felfüggesztése), a gazdasági eszközök: a rossz traktor, terepjáró gépkocsi, a lovak eladása és egy új traktor és terepjáró gépkocsik stb. beszerzése.

A nagyvad állomány megtartását szolgálta a 85 hektár vadföld üzemeltetése, a téli vadetetéshez szükséges nagymennyiségű (70 tonna) kukorica megtermelése, a sok szálastakarmány a begyűjtése, valamint ezek kiegészítése 15 tonna lédús gyümölcstörköly beszerzésével és az etetőhelyekre való kihelyezésével.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a vezetőség nemcsak a tagság számára hozott megfontoló intézkedéseket, hanem a maga számára is éves feladattervet állított össze és az ellenőrzési bizottság munkatervével együtt a közgyűlés elé terjesztette jóváhagyásra. A kibővített intézőbizottsági üléseket minden hónap első hétfőjén megtartotta. Ezekre minden esetben meghívást kaptak a fegyelmi és ellenőrzési

bizottságok elnökei, a brigádvezetők és a közgyűlés által megválasztott 3 tanácsadó is.

Talán nem kell szégyenkezni a vadlelővesi mutatók miatt sem. Nem a jelen vezetés bűne, hogy szarvasból és őzből annyira megcsappant az állomány, elfogytak a nehéz agancsú – nagyösszegű valutát hozó – öreg bikák és a jó őzbakok is. Elfiatalodott az állomány. Ezt a folyamatot kellene valamiképpen megállítani. És amiatt se nehezteljen a tagság, hogy a trófeás vadat elsősorban a külföldi vadászokkal kell kilövetni. Kényszerhelyzetben nem tehetünk mást! Az anyagi helyzet, a költségek évről-évre való növekedése okozza ezt. Még szerencse, hogy a vaddisznóvadászat kárpótolt érte, főként a lizsói területen és azt a sok szép élményt, izgalmat, sem szabad elfelejteni, amelyet ennek a vadnak a vadászata mindannyiunk számára nyújt.

Sajnálatos tény az apróvadhíány. A fácán és nyúl védelme és szaporodása érdekében sokkal többet kellene tenni. Védelmükről, a téli etetésükről, a ragadozó ellenségeik rendszeresebb apasztásairól is gondoskodni kellene. Megérné, ha több fácánetetőt létesítenénk azokban a körzetekben, ahol vadfácán még előfordul.

A vezetőség, főként a vadászmaster komoly mulasztásának róható fel, hogy egyetlen vadkárelhárító közös vadászatra se mozgósította a tagságot, és azt sem vette szó nélkül tudomásul a tagság, hogy ilyen nagyösszegű vadkárt fizettek ki. Egyetlen miháldi földtulajdonosnak több mint 1 millió Ft-ot!

Egyesületünk kiemelkedő eseménye volt az 50. évi – 1995. február 24-én tartott – jubileumi ünnepi közgyűlés. Az intéző bizottság jól kitett magáért, mert szerényen és szépen megrendezte. A 94 fős tagságból hetvenheten és a felvételüket kérelmezők valamennyien megjelentek. A Megyei Vadászati Védegyletet Varga Ernő fővadász képviselte. A tagok a meghívóval együtt megkapták a beszámoló írásos anyagát és érkezésükkor az egyesület 50 éves működéséről – általam összeállított – „tájékoztató” sokszorosított példányát.

Az ünnepi megnyitó után – az elnöklő Horváth Csaba titkár felhívására – egy perces néma felállással adóztunk elhunyt vadásztársaink emlékének.

A közgyűlés hét pontos tárgysorozatot fogadott el. A beszámolókhöz Fitos Attila elnök fűzött szóbeli kiegészítéseket és köszöntötte a rendkívüli eseményen résztvevő tagságot. Ilyen ünnepi aktusra elsőként a megyében nálunk kerülhetett sor, és ennek mindannyian örülhetünk. Az ünnepséget majd a gyűlés után rendezzük meg. Ezért felkérte a tagságot, hogy a beszámolókhöz majd röviden szóljanak hozzá. Utalt arra, hogy nehéz körülmények között is, de sikerrel zártuk ezt az évet is. A fennmaradás, a folyamatos működés biztosítása volt a cél és ez teljesült is, mégpedig adósság nélkül! Hangsúlyozta, hogy igen sok az orvvadász és sok vadat lőnek. Hihetetlenül sok az engedély nélkül tartott fegyver! A kiscseri vadászhatást képtelenség a betörőktől megvédeni. Sok felszerelés, edény és drága ágynemű eltűnt.

Figyelmeztetett a vadászati szabályok pontosabb betartására és a beíró könyvvél kapcsolatban tapasztalt problémák megszüntetésére. Felvetette egy vaddisznóskert létesítésének gondolatát. Közölte, hogy a felvételekre jelentkezők többsége bérkilövő vadásztársasági tag.

Az újonnan jelentkező 10 főt egyenkénti szavazással sorainkba felvettük, azzal az időponttal, amikor 100 E Ft felvételi és 500 Ft havi tagdíjat befizetik.

Varga Ernő fővadász köszöntőjében üdvözölte a jubiláló tagságot. Kihangsúlyozta, hogy majdnem négy évtizeden keresztül a megye legjobb társasága volt. Utalt a készülő vadászati törvény körüli huza-vonára és a jövő nem éppen rózsás kilátásaira. Ha a földtulajdonosoké lesz a vadászati jog, igen drágán fogunk vadászni. Addig is, amíg az új törvény elfogadásra kerül, mértéktartóan a jövőre is gondolva kell folytatni a vadászatot és úgy, hogy az agancsminőség is javuljon. A vaddisznóskert jó ötlet, de nagyon megfontolandó! Szerencsére itt az eredmények vannak túlsúlyban és a tagság joga, hogy a vezetőség lejárt mandátumát meghosszabbítsa, vagy új testületet választ.

Az én rövid ünnepi köszöntőm után dr. Simon Pál megjegyezte, hogy tavaly még a csőd szélén álltunk, most meg rentábilis a gazdálkodásunk, ezért nyílt szavazással adjunk bizalmat továbbra is a jelenlegi vezetőségnek. Kár, hogy jó munkájukat nem méltatta eddig senki.

Ezúton a közgyűlés nyílt szavazással megerősítette tisztségükben az eddigi bizottsági tagokat:

Az intéző bizottság:

<i>Elnök:</i>	Fitos Attila
<i>Titkár:</i>	Horváth Csaba
<i>Vadászmeister:</i>	Karvalics Sándor
<i>Gazdasági felelős:</i>	Vass János
<i>Környezetvédelmi és oktatási felelős:</i>	Cser Attila
<i>Fegyelmi bizottsági elnök:</i>	Cséza György
<i>Ellenőrző bizottsági elnök:</i>	Vörös László és
<i>Új tag:</i>	Réti András

Az elnök megköszönte a bizalmat és a tagságtól aktívabb támogatást kért és a Kiskakas vendéglőbe hívta az ünnepségre, és a disznótoros vacsorára a jelenlevőket.

Ott rövid köszöntőt mondott, majd eredményes, továbbra is balesetmentes vadászatokat és az Egyesület fennmaradásáért jobb közösségi munkát kívánt. Ezután szép jelenetek közepette „Hubertusz Kereszt” kitüntetés, 50 éves jubileumi emléklapot és 5000 Ft jutalmat adott át a 3 veteránnak: Kassai László alapító tagnak, Vass Jánosnak 41 éves, és Miklós Viktornak 39 éves tagsága jutalmául. Az egyesület javára végzett hasznos munkájukért 16 vadász kapott Jubileumi Emléklapot. Az elnöknek meg én nyújtottam át ezt a rangos elismerést.

A jó hangulat biztatást adott a vezetőségnek a jövő évek gazdálkodásának folytatására. Arra azonban nem számított, hogy milyen nehézségeket fog okozni a hirtelen felduzzadt, lazább körülményekhez szokott tagság átformálása, a mi rendünkbe szoktatása. Őszintén el kell mondani, hogy ez a törekvésünk bizony nem ment zökkenők nélkül. Az elnök nyakába szakadt a gondok zöme, mert a tisztségviselők közül ő volt a legkönnyebben megtalálható. Főként a vadászmaster helyett kellett intézkednie, mert ő Paton nehezen volt elérhető. Az IB tagok munkakörét az alapszabály jól meghatározza, de még sem úgy végzik a feladatukat. Az ellenőrzési bizottságnak is színvonalasabb munkát kellene végeznie az előre elkészített munkaterv alapján. Az elnök kezdeményezte, hogy senki ne hívjon vendéget a társas vadászatokra, anélkül is igen nehéz a nagylétszámú saját vadászaink mozgatása.

Taglétszám változások 1986 és 1997 között

Nagyon sok munkát okozott a vezetőségnek az a nagy mozgás, amely az utolsó 10 évben a tagság soraiban történt. Többen a jövő várható változásaitól tartva elcserélték helyüket, de még nagyobb volt azoknak a száma, akik a létszámnövekedés lehetőségeit kihasználva Egyesületünkbe léptek.

Szomorú, hogy 6 vadásztársunkat elragadta a halál: Hegyi Gyula alapítótagot (1986-ban), Békevári Károlyt (1991-ben), Madarász Ödönt, Kocsis Sándort (1992-ben), Baranyai Lajost (1993-ban), és Balogh Nándort (1995-ben).

1986–1996. között léptek ki: Balogh Béla, dr. Bálint Valér, dr. Bán Ákos, Cser Lajos, Csizmadia Antal, Domján István, id. Farkas István, ifj. Farkas István, Filák László, Herczeg Lajosné, Horváth László (karosi), id. Iványi László, Kalcher Tibor, ifj. Kovács János, dr. Lesták Ferenc, Lovrencsics Ferenc, Nagy Ferenc, Németh Géza (tb. tag), Sási Zoltán, Simán Gyula, Sólyom László, Szakály Gyula, id. Tuboly Jenő, és dr. Hornyos János.

1986–1990. között léptek be: Berke József, ifj. Békevári Károly, ifj. Iványi László (1986), Bíró Tamás, Búzás György, Csizmadia István, Gergina György, Illés Miklós, ifj. Karvalics Sándor, Takács Zsolt, Visnovics István (1987), Pintér János, Fitos Attila (1988), Belső Ernő, Cser Attila, Cséza György, Herceg Lajosné, Jakab László, Stróber István, Szabados Imre, Sólyom László, ifj. Tuboly Jenő, ifj. Vörös László (1989), id. Czvetkó Lajos, ifj. Farkas István, Ferenczi Béla, Horváth György, ifj. Kovács János, Lakatos László, Lipics Ferenc és ifj. Simán Gyula (1990).

Örültünk, hogy 12 fiatal lépett édesapja örökébe és végre egy vadászfeleség is.

1991–1994. és 1997 között léptek be: Deutsch István, Doszpoth Vilmos, Horváth László, ifj. Kassai László, Kotlárik Sándor, Kovács József, Kütsön

Csaba, Lancsák Lajos (1991), Boros János, Gálos László, Horváth Csaba (1991), Csögör Csaba, ifj. Czvetkó Lajos, Dóczy András, Gelencsér Ferenc, Horváth Tibor, Mátai Béla, Oberster János, Pataki Béla, Somfalvi Ervin, Szitó János, Zágon József (1993), Gallai Tibor, Gombos Tibor, Horváth Árpád, Jakabfi Tamás, Kátai László, Musztács Imre (1994), Balázs András, Csitneki Ferenc, Ferenczi Zoltán, Klenáncz József, Kovács István, Okál István, Németh Zoltán, Péterfai János, Szabó Lajos, dr. Székely István (1995), Riha Rezső (1996), Györfy Szabolcs, Kun Géza, Tuboly József és Varga Gyula (1997).

A taglétszám 1996. december 31-én 94 fő.

A pati Nagyerdő lezárása sem talált osztatlan megértésre. Többen nem értették meg ennek célját, hogy erről a területről várható azoknak a szarvasbikáknak a kilövetése, amelyek hozhatják azokat a bevételeket, amelyek szükségesek a növekvő kiadások számának a fedezésére. A liszói területen kell inkább a vadászatokat folytatni vaddisznóra.

Azok az erőfeszítések, amelyek a vadföldgazdálkodás színvonalának javítása érdekében történtek, igen eredményesek voltak. A 75 hektáros földeken főként 1995-ben és 1996-ban is olyan sok kukorica termett, hogy nem csak a nagyvad folyamatos ellátását biztosította, hanem tekintélyes bevételt is eredményezett harmadrészének eladásával. A tagság önerővel nem bírta a betakarításával. A drága betakarító gépet is igénybe kellett venni. A lédús takarmány folyamatos etetése is hozzájárult ahhoz, hogy nagyobb szarvasállomány maradt bőség idején a Nagyerdőn és valamivel jobb vadászatási eredményt hozott, mint a korábbi években.

Csak dicsérni lehet a tagság abbéli hozzájárulását, hogy a szarvasbikák zömét a külföldiekkel lövéssük meg és megelégedett azzal a szórakozással, amelyet elsősorban a liszói disznóvadászattal szerezhettek magának.

Szólni kell arról is, hogy a fegyelem terén nincs rendben minden. Szabálytalan vadászat miatt egy esetben felelősségre vonást is kellett alkalmazni, és a vadászati jogot is fel kellett függeszteni.

Szinte meg-megújuló problémaként jelentkezik a szakmához jól értő és megbízható hivatásos vadászok alkalmazása. Csak Papp László munkája üti meg azt a mértéket, amely egy hivatásos vadásztól joggal elvárható. Lényegesen könnyebb és eredményesebb lenne a külföldiek vadásztatása jobb alkalmazottakkal.

Az is komoly hátrányt jelent, hogy az utóbbi években olyan sok vadász-társunktól meg kellett válni, akik élenjártak a közösségi munkában és a vadásztatásokhoz is segítséget tudtak nyújtani.

Ilyen körülmények között sem lehet panaszkodni, amit az utóbbi 3 év vadászati eredményei itt mutatnak. És mindenki csak örülhet annak, hogy 500 Ft-

os havi tagdíjjal és 5 napos társadalmi munkával a tagsági viszonyt még fenn lehet tartani.

A szarvas és őzállomány minőségromlása nem szankciókkal, büntetésekkel állítható meg, hanem a vadászok fegyelmezettebb magatartásával, a föld- és erdőtulajdonosok jobb együttműködésével, a külső és belső orrvadászat, drasztikus csökkentésével. Tudomásul kell venni, hogy a jövőben ilyen nagyvadlétszám tartását nem tűri el a földtulajdonosok, ezért lényegesen többet kell törődni és minden lehető meg kell tenni a fácán és nyúlállomány felszaporítása érdekében. Ennek előfeltétele a szőrű és szárnyas kártevők erőteljesebb apasztása. Ez is nyújthat szép szórakozási lehetőségeket, csak éppen a lőszert és az időt nem szabad rá sajnálni.

Úgy gondolom, hogy az utolsó évek vadászati és gazdasági helyzetéről sok mindent elmondtam, de szükségesnek tartom azokat adatokkal és számokkal is igazolni, összehasonlításokat tenni.

Vadlövés és elhullás

<i>Vadfaj</i>	<i>1991</i>	<i>1992</i>	<i>1993</i>	<i>1994</i>	<i>1995</i>	<i>1996</i>
Szarvas	138	63	44	70	83	64
Őz	50	48	28	43	58	31
Vaddisznó	186	157	191	169	189	206
Fácánkakas	56	28	29	32	42	50

A külföldiek lőttek

<i>Vadfaj</i>	<i>1994</i>	<i>1995</i>	<i>1996</i>
Szarvasbika	27	23	18
Szarvastehén	–	12	–
Szarvasborjú	–	6	5
Őzbak	23	27	9
Vaddisznó	27	18	21

Pénzgazdálkodás ezer Ft-ban

	<i>1991</i>	<i>1992</i>	<i>1993</i>	<i>1994</i>	<i>1995</i>	<i>1996</i>
Bevételek	6544	6322	7719	14 414	15 550	20 276
Kiadások	8489	6331	8736	13 469	14 593	22 936
Gazdálkodási eredmény	-1945	-9	-1017	+945	+ 957	-2660
Pénzkészlet XII. 31-én	2649	2640	1599	2212	3568	908
Bérvadásztatás bevétele	4029	4075	3519	8063	6630	10 615

Egyéb bevétel	632	439	1095	1786	5230	3351*
Lőtt vadértéke-						
sítés	1299	1217	1275	2319	3695	5076
Kifizetett vadkár	4067	1337	4774	5212	4609	8818

* 1996-ban a 3351 E Ft-ból a külföldiek ellátása után befolyt összeg - szolgáltatás címen -1234 E Ft összeggel szerepel. Az összehasonlításnál az éves inflációt külön figyelembe kell venni! Az 1996. évi bevételek 30%-kal, a kiadások ennél jóval nagyobb mértékben 57%-kal nőttek.

Sajnos az új LV/1996 számú vadászati törvény igen kilátástalanná tette helyzetünket. A jövő miatti aggodás feszültségeket okozott a tagság soraiban, az összefogás helyett a széthúzás jelei mutatkoztak, amikor a tagság megtudta, hogy a vezetőség minden tagja a megalakuló pati vadásztársaságnál elkötelezte magát. A tagság egyharmad része aláírást gyűjtött a közgyűlés összehívására, és az intéző bizottság tagjainak leváltását kérte, etikátlan magtartására hivatkozva. Sokan nem akarták tudomásul venni, hogy semmi esélyt nem ad a törvény az eddigi 20 686 ha-os terület megtartására.

A vezetőség az 1996. augusztus 16-ra összehívott közgyűlés elég indulatos viták utáni szavazás alkalmával mégis bizalmat kapott. Kítünt, hogy az akkori ellentábor nem tudott egységes álláspontot kialakítani, annyit azonban megtudott, hogy mi a valóság. A gyűlésen megjelent Pintér Lajos, aki elmondta, hogyan alakult meg a kiscseri-pati székhelyű területnélküli vadásztársaság azzal a céllal, hogy majd a legértékesebb területet bérbeveszik. Egyidejűleg Kovács József tagtársunk is bejelentette, hogy ők is megalakultak Földtulajdonosok Vadásztársasága néven és be is jegyeztették a bíróságon. Ők a jelenlegi terület északi részéből szerettek volna egy darabot megszerezni. (Később kiderült, hogy ez sikertelen vállalkozás volt!)

Az azóta eltelt idő alatt a vezetőség a bérvadászatok előkészítése és lebonyolítása, a 85 hektárnyi kukorica betakarítása mellett igyekezett minden lehető megtenni, hogy a földtulajdonosok támogatását megszerezze és egyik oldalon a pati, a másik oldalon a lizói területet a megyehatárig kiterjesztve, önálló egységként bérbe is vegye. Bár Fitos Attila elnöknek ilyen irányban jó elképzelései és jó segítő tagtársai is voltak, mégis a határok kialakítása részünkre a lehető legrosszabbul történt. Számunkra érthetetlen, hogy milyen jövedelmű kapcsolatot olyan nagy területet Zalából a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó RT. (SEFAG), az amúgy is hatalmas állami erdőkhöz. Az 1000 hektárnyi terület elcsatolásával valósággal lefejezte és lefokozta az eddigi nagyvadas jellegű területünket. Hálából hét földtulajdonosnak biztosítottak kivételezett vadászati jogot. Kár volt, hogy elnökünk annyira megbízott Ádám Sándor nemespátrói földtulajdonosban. Sajnos a magasdi halastavakat és az azoktól északra nyúló

földterületek bérbevételi lehetőségét is elvesztettük. Ezekről – a nagy vadkárok miatt – önként lemondott elnökünk, Ennyivel is csökkent a vadászati lehetőségünk.

A számunkra hátrányos határmegállapítás módosítására a bírósághoz fordultunk. Az eddigi véleményekre alapozva, reményünk van némi változtatásra.

Egyesületünk 1996 évi tevékenységét lezáró közgyűlést 1997. február 21-ére hívta össze az intéző bizottság. Évek óta most fordult elő, hogy nem készített írásbeli beszámolót, csak a pénzügyi jelentést küldte meg a meghívó melléleteként.

Az elnök által előterjesztett beszámoló jelentést elfogadta a tagság. Tudomásul vette, hogy Ádám Sándor helyett Bencsik József a földtulajdonosokat és a terület határmódosítási bírósági ügyünket dr. Henczi Edit ügyvéd képviseli (véleménye szerint is van remény a módosításra).

Volt olyan felszólaló, aki határozottabb és részletesebb beszámolót várt. Többen kifogásolták a pénzügyi beszámolót és elnagyoltnak tartották a Fegyelmi és ellenőrző bizottság jelentését. Vass János gazdasági felelős kiegészítőjét sem fogadta el a tagság. Ezért dr. Székely István elnökletével bizottságot hozott létre és feladatául szabta, hogy a következő közgyűlésig – február 28-ig – vizsgálják át a pénzügyi anyagot és tegyenek jelentést a közgyűlésnek. Igen fontos feladat a vagyonmegosztás lebonyolítása, ennek módjáról beszélt Vörös László az ellenőrző bizottság elnöke is.

Többen kifogásolták az eredménytelen december 21-i disznóvadászatot, mintha csak szándékosan akarták volna a 60 vadászt olyan területeken járkáltatni, ahol egyetlen disznót sem lőhettek. Az elnök bejelentette, hogy február 28-ával lejár az alkalmazottak szerződése. A rendőrség február 28-án felülvizsgálja a fegyvereket és 1500 Ft illetékbélyeget kell vinni.

Mivel a vezetőtestületek mandátuma február 28-án lejár, az elnök nevükben is bejelentette lemondását, megköszönte a tagság bizalmát és támogatását. Közölte, hogy a február. 28-i beszámoló ideje max. 40 perc lehet, utána a titkos választás és a vacsora következik.

1. A tagság 5 tagú jelölőbizottságot választott. Elnök: ifjú Árvai János, tagok: Gallai Tibor, Réti András, Lakatos László és Iványi László.

2. A szavazatszedő bizottság: Békevári Károly, Lukács László, Péterfai János.

A február 28-ára összehívott 2. közgyűlés, az elnök kivételével több jelöltet állítva, titkos szavazással az alábbi tisztségviselők kaptak bizalmat:

Intéző bizottság:

Elnök:

Gallai Tibor

Titkár:

ifjú Árvai János

<i>Vadászmester:</i>	Zágon József
<i>Gazdasági felelős:</i>	Horváth Árpád
<i>Környezetvédelmi és oktatási felelős:</i>	Réti András
<i>Fegyelmi bizottság:</i>	
Takács Zsolt	
Musztács Imre	
Csitteki Ferenc	
<i>Ellenőrző bizottság:</i>	
dr. Székely István	
id. Czvetkó Lajos	
Lakatos László	

A megválasztott testület nevében – az elnök távollétében – ifj. Árvai János köszönte meg a bizalmat és ismertette az intéző bizottság munkatervét és ígéretet tett arra, hogy mindent megtesznek a területhatárok kért módosításának jóváhagyására. Kéri a tagság támogatását.

A pénzgazdálkodást az ellenőrző bizottság nevében dr. Székely István nagyon részletesen kivetített táblázaton ismertette, és a hibák kijavítására megtette javaslatait. Felelősségre vonásra okot nem találtak. A jelentést a közgyűlés elfogadta.

A sikeres tombolajátékot követő oldottabb hangulatú vacsora után sokáig együtt maradt a társaság és sokan örültek annak, hogy lezárult a sok bizonytalansággal terhes esztendő és biztosítva látszott az egyesület további működése, mégha nagyobb anyagi áldozatok árán is.

Szinte valamennyiünknek az a véleménye, hogy a kevésbé értékes területen is lehet eredményes vadgazdálkodást folytatni, ha lankadatlan vadászszenvetélllyel, összefogással, belterjesebb gazdálkodással, folyamatos vadvédelemmel, etetéssel, sóval, a területünkön nyugalmat biztosítunk az ott születetteknek. Ezek majd a szomszédok vadjainak egy részét is közéjük fogják csalogatni. Aki pedig az ilyen színvonalú munkát nem akarja vállalni, keressen magának más társaságot. Az anyagi terhek növekedése elkerülhetetlen! Sajnos számolni kell azzal, hogy az alacsonyfizetésű, vagy nyugdíjas tagjaink jelentős része éppen emiatt kénytelen lesz felhagyni az eddig gyakorolt szenvedélyével, akik közül többen áldozatos munkájukkal, becsülettel megszolgálták tagságukat.

Az olajosok törzsgárdája nem szégyelli, sőt – a vétett hibákat is vállalva – büszke a sok változást hozó és feledhetetlen vadászélményeket adó múltjára, arra meg különösen, hogy a külföldiek vadásztatásával és a sok vagon lőtt vaddal milyen tekintélyes összegű valutát szerzett az országnak, és bízik abban, hogy a becsületes utódok, jó tanítványokként biztosítani tudják feltételeit annak, hogy a társaságunk több évtizeden át fenn tud maradni.

És mit kívánhatna ehhez a legöregebb vadász? Hozzon a jövő számunkra – tisztultabb légkörben – legalább annyi élményt és vadászsikert, örömet, egészségjavító határjárást, mint amennyit én kaptam 51 éven keresztül a mi csodálatos és értékes vadászterületünkön. Ne sajnálják a munkát, „sok ajándékkal fizet érte a természet”. Javítja egészségüket, feledteti gondjaikat, pihenteti fáradalmaikat, nyugalmat ad, szebbé és boldogabbá varázsolja életüket.

Visszaemlékezéseimet befejezve kötelességemnek tartom azoknak a vadásztársaimnak emlékét e helyen is megörökíteni, akikkel Egyesületünk működésének fenntartása érdekében „hosszabb időn át” igaz vadászként becsülettel együtt tevékenykedtünk és olyan csodálatos élményeket szereztünk:

Póra Ferenc, Csetneki István, Hegyi Gyula, Kassai László, Krachun Tivadar alapító tagok. Farkas László, Mackó Ferenc, Udvari László, Szabó Zsolt, Hüveli Árpád, Prunner Gyula, Vass János, Miklós Viktor, id. Árvai János, Balogh Nándor, dr. Bálint Valér, Csizmadia Antal, dr. Kopecskó Ernő, dr. Éberling Dezső, Gömöri János, Fábián László, id. Iványi László, Kiss József, Kovács Dezső, Kovács Rudolf, id. Kütsön József, Málek József, Nagy Ferenc, Lovrencsis Ferenc, Patsch Ferenc, Simán Gyula, dr. Simon Pál, Szigeti Károly, Cser Lajos, dr. Tamás László, Vastag Károly, ifj. Hegyi Gyula, Németh József, Réti András. Csákány János, Szukics Imre, Farkas István, Kovács Sándor és Papp László vadőrök.

A munkánkat segítő erdészek: Borbély József, Patakfalvi József, Rózahegyi József, Varga László, Kiss László, Bedő Zsigmond, Kálovics József és Szabados Imre.

Kocsis Tibor biológus tanár és preparátor, dr. Kerecsényi Edit múzeum-igazgató.

Vadászati felügyelők és erdőmérnökök: Réty Gyula, Mázsa Ferenc, Süle Lajos, illetve: Tóth István, Hopp József, dr. Páll Miklós, Feiszt Ottó, dr. Bondor Antal, Vaski László, valamint Németh László és megkülönböztetetten Schneider Jenő, Farkas Pál és dr. Várhelyi József erdészeti igazgatók.

A Magyar Vadászok Országos Szövetségéből: dr. Pongrácz Kálmán, Vallus Pál elnökök, dr. Koller Mihály főtítkárs és dr. Bertóti István országos fővadászszakíró.

A Zala Megyei Vadász Szövetség, illetve Védegylet részéről: Nagy Béla és dr. Fatalin Gyula elnökök és Varga Ernő fővadász.

A BM Zala Megyei Rendőrőrkapitányságtól: dr. Kőfalvi János, Cser Béla és Karmondi Mária és a Nagykanizsai Városi Rendőrkapitányságtól: Cséza Györgyné főtisztek, fegyverügyi előadók.

NÉVJEGYZÉK

a Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársaságának tiszttségviselőiről

Intéző bizottság

Elnökök:

1.	Póra Ferenc	1945–48.
2.	Székely Gyula	1948–50.
3.	Angyalosi Zoltán	1950–54.
4.	Kassai László	1954–70. (örökös tb. elnök)
5.	Prunner Gyula	1970–72.
6.	Kele István	1972 (3 hónapig)
7.	Simán Gyula	1972–81.
8.	Vastag Károly	1981–87.
9.	Simán Gyula	1987–92.
10.	Fitos Attila	1992–97.
11.	Gallai Tibor	1997. III. 1.–

Titkárok:

Gróf Zichy Károly	1945–47.
Nagy Alajos	1947–50.
Málek József	1968–79.
Békevári Károly	1979–87.
Németh József	1987–92.
Takács Zsolt	1992–93.
Horváth Csaba	1993–97.
ifj. Árvai János	1997. III. 1.–

Politikai felelősök: (Ez a tisztség 1958–68-ig létezett, az elnök helyettese volt, addig titkári poszt nem volt)

- Udvari László
Mackó Ferenc
Vass János
Dinnyés Sándor
Prunner Gyula

Vadászmesterek:

Pethő Endre	1945–47.
Krachun Tivadar	1947–80.
Fábián László	1980–83.
Balogh Nándor	1983–87.
Strazsek Géza	1987–92.

Fábián László	1992–93.
Karvalics Sándor	1993–1997. II. 28.
Zágon József	1997. II. 28.–
<i>Pénztárosok, gazdasági felelősök:</i>	
Perl Sándor	1945–47.
Dr. Tamás János	1947–53.
Hegyí Gyula	1953–64.
Szabó Zsolt	1964–65.
Fábián László	1965–77.
Kovács Dezső	1965–77.
Cser Lajos	1965–77.
Törőcsik Pál	1977–81.
Kalcher Tibor	1981–87.
Vass János	1987–92.
Lukács László	1992–93.
Vass János	1993–97. II. 28.
Horváth Árpád	1997. II. 28.–
<i>Környezetvédelmi és oktatási felelősök:</i>	
Lovrencsics Ferenc	1981–87.
Dr. Lesták Ferenc	1987–92.
Cser Attila	1992–97. II. 28.
Réti András	1997. II. 28.–
<i>Fegyelmi bizottsági elnökök:</i>	
Udvari László	
Vass János	
Dinnyés Sándor	
Prunner Gyula	
Hüveli Árpád	
Lovrencsics Ferenc	
Madarász Ödön	
Cséza György	
Takács Zsolt	
<i>Ellenőrző bizottsági elnökök:</i>	
Nyári Rudolf	
Szabó Zsolt	
Cser Lajos	
Dr. Bálint Valér	
Karvalics Sándor	
Vörös László	
Dr. Székely István	

FOGALOM ÉS SZÖVEGMAGYARÁZAT

Vm: vadászmester

Vt: vadásztársaság

IB: Intéző Bizottság

gímszarvas: hazánkban őshonos szarvasfaj, a legnemesebb nagyvad

csenderes: a legjobb vadbúvó sűrű, sásos, bokros, elegyes, aprós

kartonos golyósfegyver: egyesületi tulajdonban, "csak sörétes fegyverrel rendelkező" tagok használatára,

cserkelés: a legszebb egyéni vadászati mód, a vad óvatos megközelítése

erdőpászta: két nyíladék közötti rész, különálló kisebb-folterdő

sutavad: nőivarú őz, szarvas

kerepelő: fából készült zajkeltő eszköz (régén a szalonka felverésére használták a hajtók)

hó alól kitaposás: télen a nyúl a magas hó alá ássa magát, hogy a vetéseken táplálékhoz jusson. Ahol észrevette a vadász a lyuk feletti gőzölgést, kiugrasztotta és ha tudta – meglőtte.

vacokból lövés: a nyúl fekhelyet kapar magának, a jó szemű vadász ha észrevette az onnan pislogó fülest, a fekhelyén meglőtte

feltört súly: a lőtt nagyvadzsigerek nélkül mért súlya

tarvad: az agancsát levetett hímivarú bak és bika

rágás kár: amelyet a vad a fogával okoz, a fák, csemeték hajtásait, rügyeit leharapja, lecsipegeti

hántás kár: agancsával, fogaival a fák kérgét ledörzsöli, lehántja, a fás részig letépi

gyöngygolyó: sörétes puskákból kilőhető félkemény ólomgolyó

brennecke: sörétes fegyverből kilőhető, kúpos, üreges ólomlövedék (kívül barázdált, szőr- vagy műanyag fojtással.)

KIMUTATÁS

a Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársasága és kiténtetett tagjairól:

A vadásztársaság

Nimród Plakett, 1975

2 díszoklevél

MAVOSZ Megyei IB Díszoklevél, 1985

- Balogh Nándor vadászmeister*
 Nimród Érem, 1985
 Vadásztársasági 40 éves Jubileumi Plakett, 1985
- Baranyai Lajos*
 MAVOSZ Megyei Jubileumi Plakett, 1981
- Hegyi Gyula gazdasági felelős*
 Nimród Érem, 1980
 2 díszoklevél
 Vadásztársasági 40 éves Jubileumi Plakett, 1985
- Kassai László alapító tag és tb. elnök*
 Erdészet Kiváló Dolgozója (miniszteri kitüntetés), 1966
 Nimród Érem, 1971 és 1981
 Kiváló Társadalmi Munkás (HNF)
 Szovjet Vadászok Díszoklevele, 1962
 2 MAVOSZ Díszoklevél, a Vt 40 éves jubileumára, 1985
 Környezetvédelemért és Fejlesztéséért, 1989
 Hubertusz Kereszt, 50 éves a Vt Jubileumi Emléklap 1995,
- Kovács Dezső megyei vadászmeister és gazdasági felelős*
 Megyei IB Díszoklevele és Jelvénye
 A Vt 40 Éves Jubileumi Plakettje, 1985
- Krachun Tivadar vadászmeister*
 Nimród Érem, 1972. MAVOSZ díszjelvény
 2 MAVOSZ Díszoklevél
 Kiváló Munkáért (Minisztertanácsi), 1980
- Málek József titkár*
 Nimród Érem, 1979
- Miklós Viktor fegyelmi bizottsági tag*
 Hubertusz Kereszt, 1995.
 40 és 50 Éves Jubileumi Plakett és Emléklap, 1985, 1995
- Simán Gyula elnök*
 Nimród Érem, 1975
 Díszoklevél, Vt 40 Éves Jubilumi Emlékplakett, 1985
- Vass János gazdasági felelős*
 Hubertusz kereszt, 1995
 40 és 50 Éves Vt Jubileumi Plakett és emléklap, 1985–1995.
- Vastag Károly*
 Szlovén Vadász Szövetség Jelvénye, 1984
 Vt 40 és 50 Éves Jubileumi Emlékplakett és Emléklap, 1985, 1995.
 Megyei IB Emlékplakett, 1985

ZUSAMMENFASSUNG

Erinnerung an die Vergangenheit der Nagykanizsaer Jagdgesellschaft der Ölindustrie

Die älteste Jagdgesellschaft im Komitat Zala wurde am 8. November 1945 mit 30 Mitgliedern gegründet. 1997 lebt nur noch einer von den Gründern, der Chronist. Bis 1992 spielten in der Gründung und Tätigkeit der Vereinigung die Ölindustriearbeiter die Hauptrolle. Diese Zeit - ein halbes Jahrhundert - ist der Beweis dafür, das die Jagdgesellschaft lebensfähig ist. So bezeichnet sie das Jagdjahrbuch des Komitats 1961: "Die Jagdgesellschaft wirtschaftet auf zwei Hochwild - Gebieten von 18700 Katastraljoch. Es ist in diesem Komitat die am besten organisierte und von der finanziellen Seite gesehen auch die am besten funktionierende Jagdgesellschaft, in der besonders die Gemeinschaftsarbeit sehr gut ist. Der Hirsch - und Rehbestand ist recht schön, aber das Kleinwild ist auch nicht zu unterschätzen." In den vergangenen Jahrzehnten wurden das Gebiet zu einer zusammenhängenden Einheit von 20 686 Hektar und die Zahl der Mitglieder bis 1994 zu 94 Personen vergrößert. Das große Gebiet, die Wirtschaftsführung in großen Flächen sorgten für die Edelhirsche, Rehe und Wildschweine mit einem ausgezeichneten Lebensgebiet, während aber die Anzahl des Kleinwildes dadurch allmählich vermindert wurde.

Die Anfangsjahre, die Ängste nach dem Krieg, die Unsicherheiten, der Mangel an nötigen Erfahrungen, die schlechte Annäherung der fernen Jagdgebiete usw. verursachten den damaligen Jägern Schwierigkeiten. Aber sie dachten nicht nur an sich selbst. Nach den ersten Jagden im Januar und Februar 1946 schenkten sie Menschen in Budapest, die in Not waren, 90 Stück Hasen. Sie haben sich mit verschiedenen Sachen beschäftigt: mit der Verminderung der sich zu sehr vermehrten Raubtiere, mit dem Schutz des Wildes, mit der Aufbesserung des Bestandes mit lebendem Wild, sogar ihrer gesteigerten Abschlußpflicht kamen sie laufend nach und mit der Fortbildung der Mitglieder, da die Mehrheit neue Jäger waren. Es war auch notwendig, die Disziplin zu verstärken. Der gute Ruf der Vereinigung hat ergeben, daß der Vorsitzende mit der Führung des Ausschusses der Jagdgesellschaft des Komitats beauftragt - und auch Mitglied des Vorstandes im Landesverband wurde.

Es wurden bei der Entwicklung des Hirschbestandes so schöne Ergebnisse erzielt, daß ab 1959 hier sogar ausländische Gäste auf Hirsche jagen können. Damals war das eine große Sache. Obwohl man erst ab 1968 ausgezeichnete Ereignisse aufzeichnen konnte, wurde dadurch die finanzielle Lage der Vereinigung schon recht früher verbessert. Die beste Periode der Mietjagd

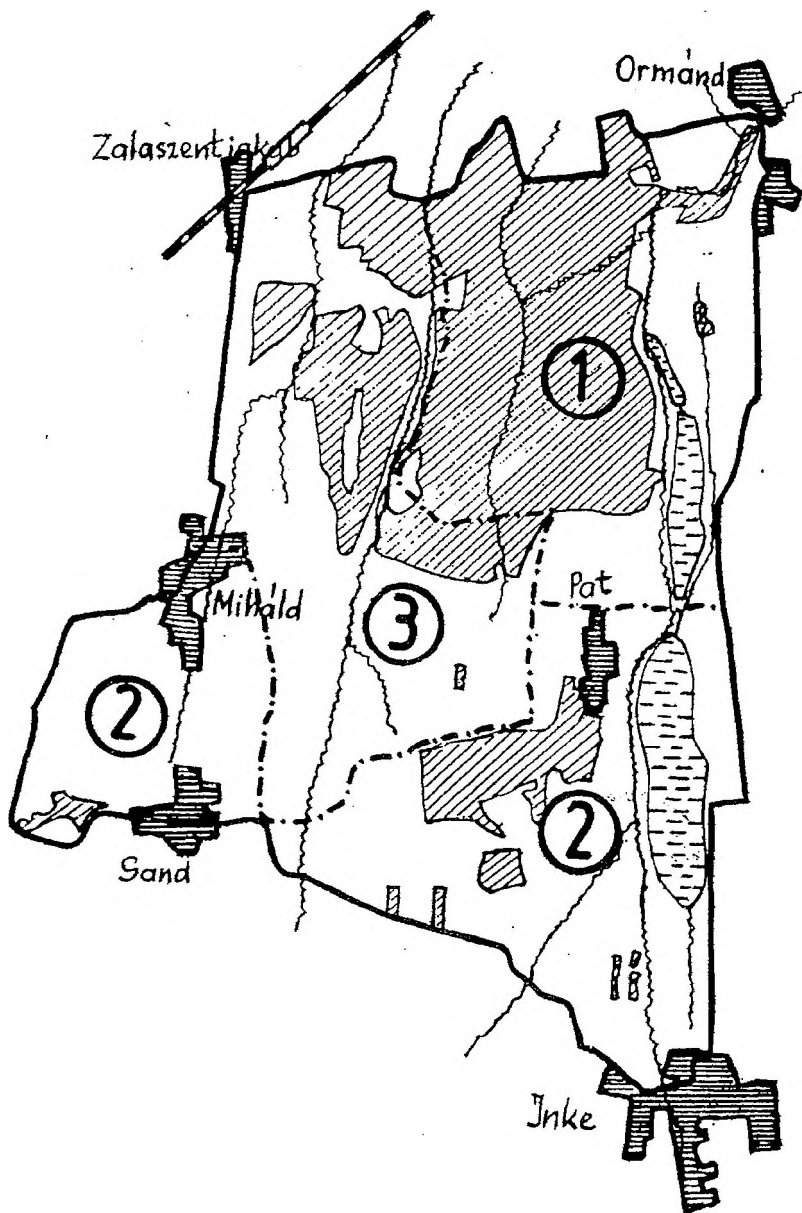
bildeten die zehn Jahre zwischen 1975 und 1985. In dieser Zeit konnten die Gäste mit Trophäen über 14 kg und schönen Erinnerungen an das wunderbare Röhren der Hirsche nach Hause kehren. Unter den Trophäen gab es einige mit 255,63 und 255,67 I. Punkten. Von den damals geschossenen 85 Hirschen gab es 34, die ein Hirschgeweih mit goldener Medaille hatten. Die Einnahmen der erfolgreichen Jagden ermöglichten die ständige Entwicklung, Mechanisierung, Bauarbeiten, die bessere Wirtschaftsführung und eine bessere kulturelle Bewirtung der Gäste. Auch die Mitgliederschaft war froh darüber, daß sich die früheren Nomadenverhältnisse verändert haben. Der größere Wildbestand – besonders nach der Anschließung der ausgezeichneten Liszóer Wildschwein – und Rehgebiete – ergab auch für die Mitglieder bessere Möglichkeiten. Viele gelangten zu schönen Trophäen. Die heutigen Möglichkeiten erstrecken sich nur auf Wild mit minderwertiger Qualität und auf Abschluß von Ricken.

Eine auf Grund von großen Feld – und Waldwirtschafts – Wildschäden angeordnete Verminderung des Wildbestandes im großen Maße und angespannte Abschlußpläne hatten eine schnelle Verschlechterung der Qualität zur Folge. Das Durchschnittsgewicht der Hirschgeweihe ist heutzutage um 2 Kg weniger als vor 1985. Die außerordentlich gewachsenen Ausgaben können heute nicht einmal mit einer Hochwildjagd vom dreifachen gedeckt werden. Vor drei Jahren hat man das Recht auf das Jagen der Wildenten den Italienern, das auf die Hirsche den Deutschen verkaufen müssen. Die meisten Hirsche mit prächtigem Geweih hat der Fabrikant, Horst Holfelder aus Wieslock geschossen, der seit mehr als zehn Jahren der Stammgast der Jagdgesellschaft ist. Die Treibjagden nach Wildschweinen sind auch populär.

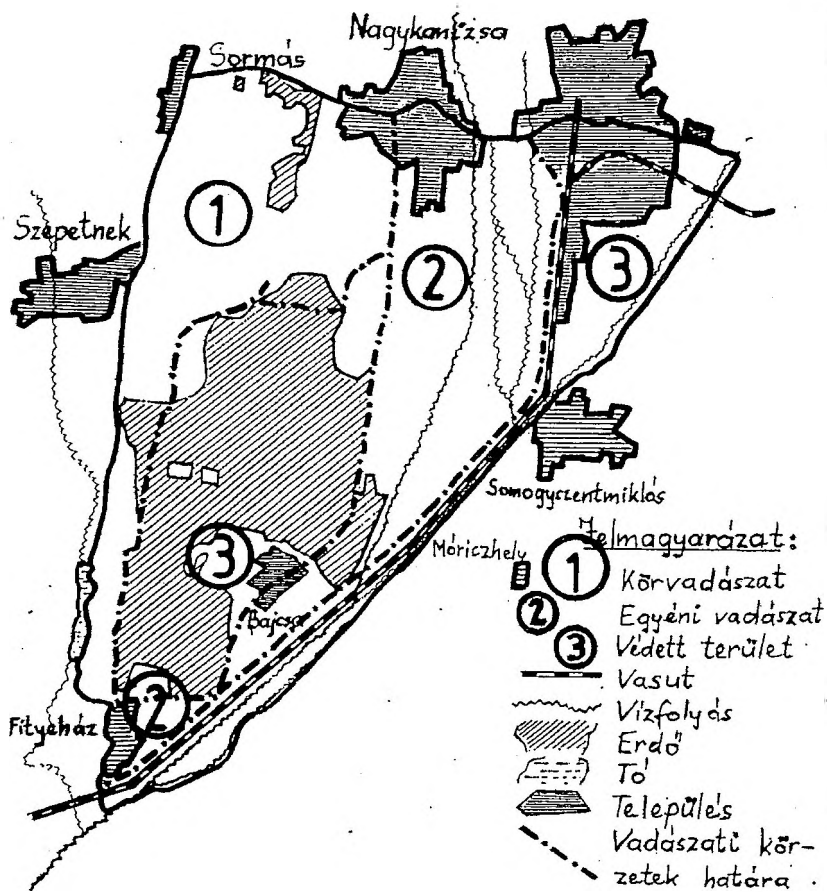
Die Einnahme war 1996 20,3 Million Ft, die Ausgabe 23 Million Ft (davon beträgt nur der Wildschaden 9 Million Ft). Der Verlust ist also 2,7 Million Ft. Die Jagd wurde eine teure Sache, die Wildschützen verursachen großen Schaden. Das billige Wildfleisch findet großen Absatz. Der illegale Besitz von Schußwaffen ist groß, die Gesetzlichkeit ist sehr locker. Es ist traurig, daß die Jagd zum Autosport geworden ist. Der richtige Jägergeist, der Zauber des Hörens der Rehrufe und des Röhrens der Hirsche, die Prisch, die Beobachtung des Wildes, die Pflege der Tradition gehören der Vergangenheit an.

Die Mitgliederschaft braucht sich nicht zu schämen, weil sie viel getan hat, um den Edelhirschbestand mit internationalem Ruf zu entwickeln, um die Jagden ohne Unfälle abzuwickeln, um die Natur und Umwelt zu schützen und um die Jagdkultur zu pflegen. Die Auszeichnung von NIMRÓD und die Széchenyi-Plakette ist ein Beweis dafür. Natürlich darf auch nicht unterschätzt werden, wieviel Valuten die Gesellschaft dem Land gebracht hat und wieviel Hochwild zur Versorgung der Bevölkerung gegeben worden ist.

MELLÉKLETEK

Térkép vázlat a somogyi 22-es vadászterületről
(1946-os állapot szerint)

Térképvázlat a zalai 44-es vadászterületről
(1946-os állapot szerint)

J e g y z ő k ö n y v

felvételét Nag kanizsán, a Maort szállítási irodájában 1945. XI. 8-án a 145 sz. I.G.-1 Magyar Közlöny alapján vadásztársaság megalakításáról.

Jelen vannak: Pórá Ferenc, Bolif Ferenc, Pethő Andre, Perl Sándor, gr. Zichy Károly, Nagy Alajos, dr. Pülöp György, Fatai János, Fátornyai Károly, Szabó Antal, Pülöp József, dr. Szegedi János, Szabó Antal, Csatnai István, Kraschun Iván, Kossuth László, Csáky György, Kovács László, Szabó Antal, Pálffy László, Kraschun Iván, Nagy Károly, Horváth Zoltán, Demé József, Pórá Ferenc, Szabó István, Schiller Ferenc.

Elnöki Pethő Andre, ki az egyberyűlték üdvözlése után ismerteti a 4640/1945. sz. Mg rendeletet, melynek alapján a jelenlevők egyhangúlag kimondják, hogy a "Dolgozók vadász-társasága" néven, Nagykanizsa székhellyel megalakítják a rendelet szerint előírt vadásztársaságot. Ezután közalkáltsággal megválasztják a következő tisztikart:

Elnök: Pórá Ferenc, Maort némbök,
Alelnök: Bolif Ferenc, Művekenester,
Gyűlés: dr. Pülöp György ügyvéd,
Pénztáros: Perl Sándor, gazdász,
Vadászmeister: Pethő Andre tisztviselő,
Titkár: gr. Zichy Károly Maort titkár,
Jegyző: Nagy Alajos tisztviselő,
Ellenőrök: Fatai János erdőmérnök,
Petersmann Károly kertész,

Szakszorgalmazó bizottság: Ryári Rudolf tisztviselő,
Pülöp József ácsmaester

Választmányi tagok: Kraschun Iván csoport vezető,
Nagy Gyula művezető,
Szabó Antal tisztviselő,
Kassai László tisztviselő,
Csatnai István mozdonyvezető,
dr. Tomor János geológus.

A megválasztott elnök a megalakulás után üdvözlő a vadásztársaságot, megállapítja a társaság szabályozási megalakulását, megemlékezik a vadászok sport és okoskodó gyakorlatáról, felhívja a társaság tagjait az egységesen szemben tartandó vadászati negatívumokról, megemlékezik a vadászokak a közéleti fontosságáról, majd felkéri a vadászmeistereket, hogy a rendelet értelmében a P.N. által kiadott alapszabály tervezetét ismertesse.

Az ismertetett alapszabályt megbeszélés után a társaság létszámának és céljának megfelelően kiigazítva a tagok magukra kötelezően egyhangúlag elfogadják, melyet aláírásukkal igazolnak.

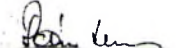
/.

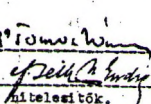
Az alakuló közgyűlés felkéri az elnököt, hogy az alapszabályok jóváhagyása, valamint a vadásztársaság működésének engedélyezése végett a járási vadászati felügyelőnél oly értelemben járjon el, hogy a társaság működési területül olyan területet kapasson, amely a tagok nagy elfoglaltsága mellett a taglétszámának és a társaság működési székhelyének megfelelő legyen.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárta, az alapszabálytervezetnek a tagok kézjegyzékének és a közgyűlési jegyzőkönyvnek hitelesítésére felkéri dr. Tomor János és Pethő Andre tagokat.

Kaf.

vadásztársaság jegyzője

vadásztársaság elnöke

hitelesítő.

K Ö L T S É G V E T É S

az 1956./1957. vad. évradra

Vadgazdálkodási Osztályi Dolgozók
 Vadászbrigádja
 olajipari.

Bevétel	Ft.	f.
1. Vadértákesítés:		
Lőtt nyul... 200... b	4000 -	
" szarvas 3.	4000 -	
" fogoly... 13... d	1200 -	
" fűcán..... "		
" vadliba..... "		
" vadkaosa..... "		
Élő nyul..... "		
" fogoly..... "		
2. Tagdíjból:		
... tag után MAVOSZ		
tagdíjjal együtt, tagon		
ként... 40... Ft.	8640	
3. Befizetési díjból:		
... tag után: 1 fő 100 Ft	300 -	
4. Takarmány eladásból:		
Várható termés:		
..... q. tengeri		
..... q. zab		
..... q. cirok		
..... q. kűles		
..... q. lucerna		
ebből felesleges:		
..... q. tengeri		
..... q. zab		
..... q. széna		
5. Vadbőrökből:		
6. Tölténymegváltás:		
7. Egyéb	650 -	
Összes bevétel	18791 -	

Kiadás	Ft.	f.
1. Területbér	554,75	
/: vadkárter:/	4129,80	
2. Vadőrök fizetése:		
... fő után havi... 400.	4800 -	
SzTK díja: 116.	1392 -	
3. MAVOSZ tags. díj:		
18 főre, 1 fő havi 4.50	972 -	
4. Élővad vásárlás:		
... nyul... 4. fűcán		
... fogoly... fűcános	1375	
5. Téli étetés:		
... q. széna... q. tengeri	784 -	
... q. zab... q. kűles	600 -	
... 2. cirok		
6. Tojás mentésre:		
Kikaszálás elől meg-		
mentett fogoly és fá-	100 -	
cántolások, db./Ft....		
7. Érzézés:		
... db. sztrichnin	152 -	
8. Fuvarköltség:		
..... társasvadászaton		
..... élővad befogadás	400 -	
... a kocsik száma		
9. Vadászati berendezések		
létesítése	400 -	
10. Lődíj: ragadozók után		
3.60 Ft. töltényben	1486 -	
11. Adminisztr. kiadás	297 -	
12. Tölténytérítés:		
..... db. töltény		
..... hasznosvad után		
13. Hajtó költség:		
... vadászaton		
... hajtó díja	900 -	
... élővad befogadásnál		
14. Vadföld munkált. díja:		
15. Premizálás: ... db. hasz-		
nos vad után, ... db. du-		
vad után		
Jutalmazás	150 -	
16. Agyagkoronglövészet:		
Pályafentartás		
Korongvásárlás		
17. Vadászkutyatartás		
... db. kutya után		
Összes kiadás	18791,95	

VADÁSZTÖK ÉS SAJÁT FELHASZNÁLÁSRA SZÁNT VADMENNYISÉG TERVEZETE.

195.6/195.7. évadban
kilöhető:

	Nyul	Fűz	Fokoly	Szarvas	Ös	vad díszm.
	d a r a b					
1. 1. sz. területen	240.					
2. 26CB. " "	160.					
..... " "						
..... " "						
..... " "						
2. Szerzett élővad befogások:						
3. Társas vadászok tervezése:						
XI. hó. 25. nap várható teríték	50.					
XII. hó. 23. nap várható teríték	100.					
I. hó. 1. nap várható teríték	50.					
4. A hét melyik napján lehet konyhára vadászni:			szombat vagy vasárnap			
5. Egy vadászati napon saját használatra löhető vadmennyiség:	1.					

Nagykanizsa, 1956. október.....

.....
vadászmeister

Lukács

.....
vadásztársaság elnöke
brigádvezető

.....
gazd.felelős

За нашу Советскую Родину!

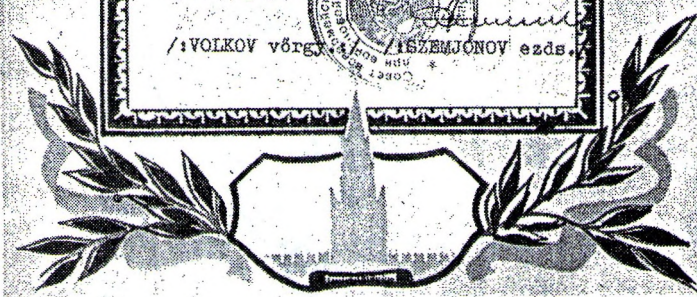
ГРАМОТА

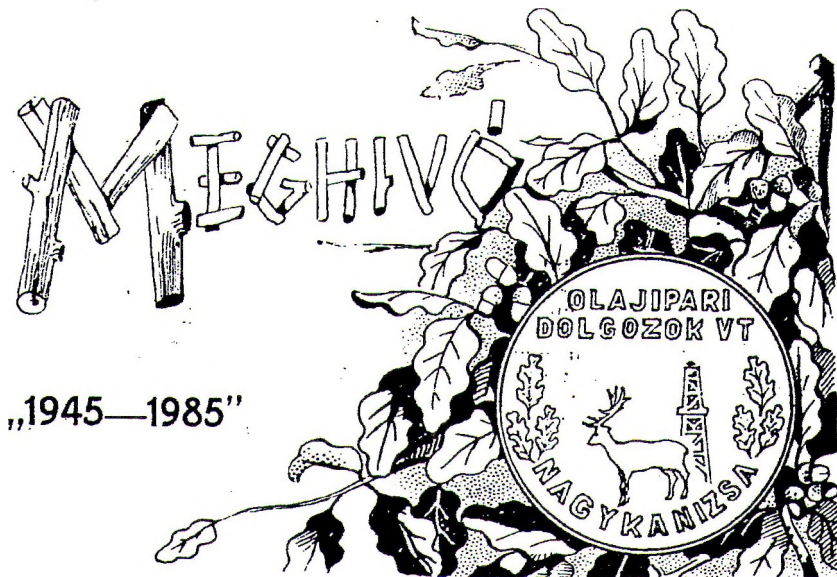
KASSAI LÁSZLÓ
ZALA MEGYE VÁLASZTMÁNY TITKÁRA

A MAGYARORSZÁG TERÜLETÉN IDEIGLENESEN TARTÓZKODÓ SZOVJET CSAPATOK VADÁSZTÁRSASÁGAINAK ELNÖKSÉGE NEVÉBEN HALÁS KÖSZÖNETEMET FEJEZEM KI A SZOVJET ÉS A MAGYAR VADÁSZOK VADÁSZATAINAK JÓ MEGSZERVEZÉSÉRT, AMI A SZOVJET - MAGYAR BARÁTSÁG ELMÉLYÍTÉSÉT SZOLGÁLJA.

1962. április

/:VOLKOV vörgy /:ISZEMJONOV ezds

A Nagykanizsai Olajipari Dolgozók
Vadásztársasága

1985. november 9-én 18 órai kezdettel tartja
megalakulásának

40 éves

JUBILEUMI ÜNNEPSÉGÉT

A Centrál Szálló éttermében
melyre és az azt követő vadászvacsorára
Önt és kedves feleségét tisztelettel meghívja, és várja

az Intéző Bizottság

A vadászterületnek és taglétszámának, tavaszi vadállományának változásai.

Év	A terület nagys. ha	Taglétszám	Szarvas	Őz	Vaddisznó	Nyúl	Fácán	Fogoly
1945/46.	10230	30	3	70	–	700	20	300
1960/61.		19	49	145	6	310	440	600
1967/68.	10829	27	80	190	25	300	500	200
1975	11267	40	125	180	10	600	2400	500
1976	13297	47	144	260	18	650	2100	350
1979	19373	54	130	160	25	100	900	60
1980	19373	54	125	220	30	100	900	50
1981	20686	58	135	193	35	95	487	38
1982	20686	58	150	160	30	110	700	70
1983	20686	61	265	230	54	50	350	70
1984	20686	61	262	255	46	52	340	30
1985	20686	60	270	288	83	50	350	30

Vadlelövés

Év	Szarvas	Őz	Vaddisznó	Nyúl	Fácán	Fogoly
1946. I-II.				160		
1948	1	4				
1949/50.				960		
1960/61.	11	27	5	129	92	34
1962/63.	4	27	14	165	115	
1967/68.	30	52	30	102	125	
1974	88	53	15	134	531	39
1975	92	53	20	106	683	52
1976	129	88	25	73	592	16
1977	92	77	25	46	547	8
1978	127	59	18	28	460	5
1979	105	85	36	23	492	
1980	61	56	52	10	425	
1981	70	40	67	10	365	
1982	73	64	82		169	
1983	77	27	83		331	
1984	81	38	93		106	
1985	127	40	141		124	

Megjegyzés:

Zala megye apróvadban az ország legszegényebb területeihez tartozott és tartozik ma is. A mi fővadunk a gimszarvas, amely 25 év alatt ötszörösére szaporodott. A legkiválóbb törzsek a Miháld–Pat–Kiscser körzetben élnek. Az őzállomány létszáma háromszorosa az eredetinel, de minősége közepes. A vaddisznó túlszaporodott.

A szarvasagancsok minősítése az OTbP és MTbB bírálata alapján

A bemutatás éve	Bemutatott	A	E	B	Ö.É	Bemutatott %-ában	- pontos	Bemutott %-ában
1959	5	-	-	-	-	-	-	-
1975	22	3	3	2	8	36,3	1	4,5
1976	31	5	4	4	13	41,9	-	-
1977	26	3	2	2	7	26,9	-	-
1978	22	5	-	3	8	36,4	1	4,5
1979	23	3	2	5	10	43,5	1	4,3
1980	15	4	2	1	7	46,6	3	20,0
1981	16	3	1	5	9	56,3	1	6,3
1982	20	3	6	1	10	50,0	4	20,0
1983	26	2	7	3	12	46,2	3	11,5
1984	22	3	6	4	13	56,5	2	8,7
10 év össz.:	223	33	33	29	95	42,6	16	7,1
1985.	27	2	7	6	15	55,6	2	7,4

A külföldi vendégek szarvasagancsainak minősítése

A bemutatás éve	Bemutatott	A	E	B	Ö.É	Bemutatott %-ában
1959	2	-	-	1	1	20
1960	2	-	1	-	1	50
1975	6	3	2	1	6	100
1976	5	3	1	1	5	100
1977	7	3	2	-	5	71,4
1978	8	6	-	2	8	100
1979	6	3	2	1	6	100
1980	7	3	3	1	7	100
1981	6	3	1	2	6	100
1982	8	3	5	-	8	100
1983	10	2	5	3	10	100
1984	13	3	5	3	11	84,6
10 év összesen:	76	31	26	14	72	93,4
1985	9	2	5	2	9	10

Megjegyzés:

Az itt bemutatott adatok minden szónál jobban bizonyítják, hogy szarvasállományunk – a területeink bérbevétele óta – nemcsak létszámban, hanem minőségben is rendkívül sokat fejlődött és olyan bikákat neveltünk és lövettünk, amelyek agancsaira nemcsak mi, hanem elejtőink is joggal lehetnek büszkék. Az 1959. szeptemberi bérvadásztatás óta 116 db szarvasbikát lövtek vadászmestereink.

A két legjobb agancsu bika 1981 és 1985 szeptemberében került terítékre. Az agancsok súlya 14,80 és 14,75 kg, a nemzetközi pontszámuk 255,76 és 255,63. Az utóbbi páratlan 26-os volt. Ilyen agancsminőséget a vadászterület többet soha sem fog kitermelni, 1975–1986. megismételhetetlen rekord. 86 db agancsból 81 db érmes 1996. X. 1. Kassai László

Pénzgazdálkodásunk

Év	Bevéte- lek eFt	Ebből a bérvadász- tatás eFt	Kiadások eFt	Ebből vadkár eFt	Gazdálk. eredmény eFt	Alapok pénz- készlet
1960/61.	69,8	25,4	59,4	–	10,4	10,4
1961/62.	69,9	17,0	52,9	0,5	17,0	17,0
1974	1 103,1	400,0	597,9	275,6	505,2	
1975	684,6	493,2	675,2	225,2	9,0	514,0
1976	674,1	417,4	664,0	192,2	10,1	524,0
1977	861,8	445,2	815,5	323,2	46,2	570,3
1978	989,9	570,9	766,5	211,2	223,3	793,7
1979	1 195,2	517,1	1 528,1	479,7	–332,9	460,8
1980	1 206,4	774,8	1 098,2	377,9	108,2	569,1
1081	2 084,3	1 397,2	1 445,4	506,7	639,0	1 208,0
1982	2 933,5	994,4	3 382,9	735,5	–449,3	758,7
1083	1 825,9	1 825,1	2 112,2	734,2	–286,2	472,5
1984	2 561,4	1 600,9	2 201,2	791,1	360,2	832,6
1985	2 555,5	1 466,0	2 073,2	789,3	482,3	1 314,9

A fogyóeszközök értéke 1985. december 31-én 531 000 Ft, az állóeszközöké 2 371 400 Ft, legtöbb a megyében

Megjegyzés:

Az árváltozások miatt csak 1979-től reális a pénzügyi összehasonlítás. Az utolsó 10 évben a bérvadásztatás bevételei 7300 E Ft-ot, a löttvad-értékesítésé 3900 E Ft-ot tett ki.

A termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak és kistermelőknek 4100 eFt vadkárt fizetett ki a társaság (az összbevétel 31%-át). Vadkárt 1961-től fizetünk folyamatosan, a megyében a legtöbbet!

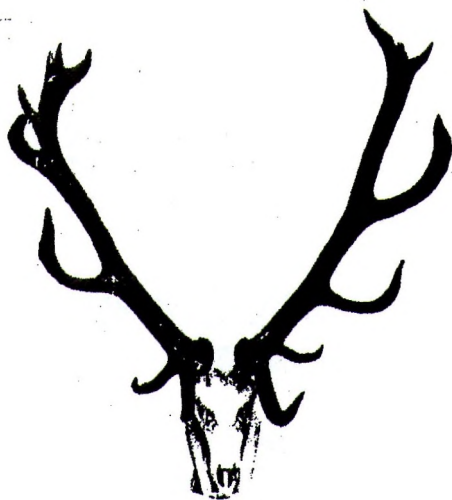
A vadletermelés 1979–83. közötti átlaga 55,8 kg, és a vadértékesítésé 7049 Ft/100 ha., nem a legjobb a megyében. A tagdíj 80 Ft/hónap, a nyugdíjasoké 40 Ft/hónap.

A Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársasága területén 1981. szeptemberében terítékre került szarvasbika agancsúlya 14,80 kilogramm. Pontszáma: 255,67 IP. (a magyar ranglista 5. helyezettje)

Elejtője: F. Leberzammel, NSZK.

A hivatásos vadászok és a vadászmeister már több éve felfigyeltek a zalaszentjakabi területén egy nagy agancsú szarvasbikára. Többször is kísérletet tettek az elejtésére, sikertelenül.

1981 szeptemberében a szarvasbögés kezdetén, a korábbi tartózkodási körzetében ismét megjelent a páratlan 16-os bika, és ekkor terítékre került.

A Nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársaság területén 1985 szeptemberében ismét terítékre került egy 14,75 kilogramm agancssúlyú 255,63 nemzetközi pontszámot elért szarvasbika. A páratlan 26-os évek óta tartotta helyét, de mindig túljárt a vadászok eszén. Zeitelhack úr mint visszatérő, NSZK-beli törzsvendég ismerte a Nagyvölgyi erdő szinte minden ösvényét. Az elmúlt ősszel is bizakodó volt, de azért hitetlenkedett, amikor az idős vadászmeister a várható szerencse reményével kecsegtette.

NAGYKANIZSAI OLAJIPARI DOLGOZÓK VADÁSZTÁRSASÁGA

EMLEKLAP

Köszönetnyilvánítás

észé

A Vadásztársaság vadgazdálkodási és művelődési
TENNYÁRIÁ ÉRDEKÉRT VÉGZETT

HASZNOS MUNKÁÉ

az 50 éves jubileum alkalmából

Nagykanizsa, 1997. február 24.

Horváth Csaba

Horváth Csaba
titkár

Fitos Attila

Fitos Attila
elnök

NÉVJEGYZÉK

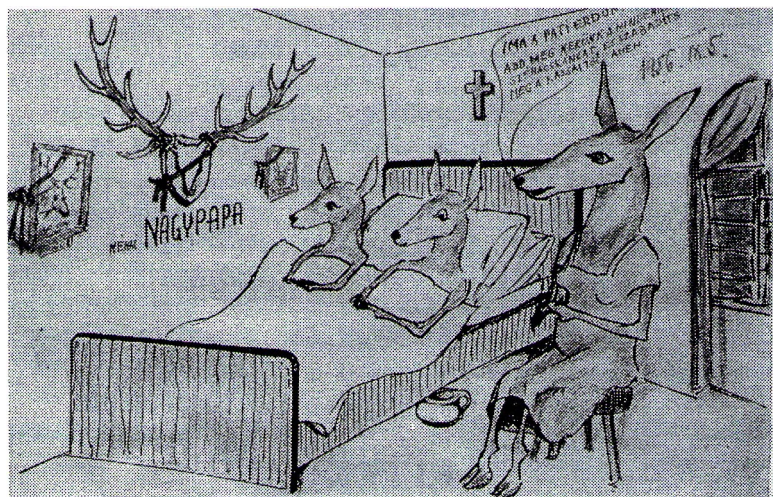
a nagykanizsai Olajipari Dolgozók Vadásztársaságának tagjairól 1985. december 31-én

1.	1968-tól	Árvai János	ÁG-i üzemmérnök	Nagykanizsa
2.	1973-tól	Balogh Béla	KFV technikus	Nagykanizsa
3.	1963-tól	Balogh Nándor	KFV nyugdíjas	Nagykanizsa
4.	1971-től	Baranyai Lajos	KÖGÁZ terv. ov.	Nagykanizsa
5.	1972-től	Dr.Bálint Valér	OLAJTERV ter. ov.	Budapest
6.	1970-től	Dr. Bán Ákos	SZKFI tud. ig.h.	Budapest
7.	1967-től	Benke Géza	KFV gépkocsivez.csop.vez.	Nagykanizsa
8.	1977-től	Békevári Károly	DKG gyáregységvezető	Nagykanizsa
9.	1972-től	Cser Lajos	ZEFAG erdőm. ov.-h.	Nagykanizsa
10.	1959 és 1972-től	Csizmadia Antal	KFV nyugdíjas	Nagykanizsa
11.	1979-től	Domján István	tanácselnök	Miklósfa
12.	1982-től	Farkas István	KFV olajraktárvezető	Nagykanizsa
13.	1958-tól	Fábián László	honvédségi nyugdíjas	Nagykanizsa
14.	1979-től	Filák László	Közúti igazg. gkv.	Nagykanizsa
15.	1961-től	Gömöri János	nyugdíjas sörgyári ig.	Nagykanizsa
16.	1945-től	id. Hegyi Gyula	DKG nyugdíjas	Nagykanizsa
17.	1981-től	ifj. Hegyi Gyula	DKG főművezető	Nagykanizsa
18.	1973-tól	Dr.Hornyos János	olaj- és bányamérnök	Budapest
19.	1976-tól	Horváth László	BM körzetpk.	Zalakaros
20.	1971-től	Iványi László	ÁG nyugd. üz. m.	Nagykanizsa
21.	1976-tól	Janzsó László I.	KPV művez.	Bázakerettye
22.	1979-től	Janzsó László	tsz. agrármérnök	Nagykanizsa
23.	1982-től	Kalcher Tibor	KFV üzemi mechanikus	Nagykanizsa
24.	1982-től	Karvalics Sándor	tsz EGYES. beszerző	Budapest
25.	1945-től	Kassai László	KFV nyugdíjas	Nagykanizsa
26.	1978-tól	Kenderesi József	technikus, Kiskunhalas	
27.	1967-től	Kiss József	KFV csop. vez.	Nagykanizsa
28.	1976-tól	Kocsis Sándor	ZEFAG munkaügyi csop.vez.	Bázakerettye
29.	1984-től	Kovács János	KFV festő	Nagykanizsa
30.	1967-től	Kovács Rufolf	tsz. erdészeti ágazatvezető	Pat
31.	1979-től	id. Kütsön József	tsz. nyugdíjas	Liszó
32.	1981-től	ifj. Kütsön József	KFV autószerelő	Nagykanizsa
33.	1976-tól	Lakatos István	gkv. városgazdálkodás	Nagykanizsa
34.	1979-től	Dr. Lesták Ferenc	állatorvos	Miklósfa

35.	1970-től	Lovrencsics Ferenc	KFV művezető	Nagykanizsa
36.	1982-től	Lukács László	KFV mérnök	Nagykanizsa
37.	1976- és 1979-től	Madarász Ödön	ZEFAG ov.h.	Nagykanizsa
38.	1976-tól	Meggyes Gyula	szeszfőzde vez.	Balaton- szentgyörgy
39.	1956-tól	Miklós Viktor	BM rendőrzászlós	Nagykanizsa
40.	1981-től	Nagy András	Bp.-i Terv. Ir. üzemmérnök	Budapest
41.	1969-től	Nagy Ferenc	DKG szer.technikus	Nagykanizsa
42.	1981-től	Németh József	KFV gondnok	Nagykanizsa
43.	1982-től	Réti András	IKV építész technikus	Nagykanizsa
44.	1979-től	Sási Zoltán	tsz üzemmérnök	Nagykanizsa
45.	1967-től	Simán Gyula	KFV tmk fővizsgáló	Nagykanizsa
46.	1978-tól	Dr. Simon Pál	nagykövet	Budapest
47.	1967-től	Strazsek Géza	ZÁÉV víz- és gázszerelő	Nagykanizsa
48.	1973-tól	Szabadics József	viztársulat vez.	Zalakomár
49.	1976-tól	Szakály Gyula	KFV száll. irányító	Bázakerettye
50.	1973-tól	Szigeti Károly	KGM ig.-h. nyugdíjas	Budapest
51.	1971-től	Dr. Tamás László	Állatorvostud. Egy. tanár.	Budapest
52.	1976-tól	Táncos János	KFV nyugdíjas	Bázakerettye
53.	1979-től	Telkes Alfonz	KFV esztergályos	Bázakerettye
54.	1973-tól	Töröcsik Pál	ZEFAG üzemmérnök	Nagykanizsa
55.	1976-tól	Tuboly Jenő	KFV nyugdíjas	Bázakerettye
56.	1954-től	Vass János	KIOSZ nyugdíjas	Nagykanizsa
57.	1974-től	Vastag Károly	KFV csop.vez.	Nagykanizsa
58.	1979-től	Visnovics István	KFV nyugdíjas	Bajcsa
59.	1974-től	Vörös László	KÖGÁZ anyagaggazd.-i ov.	Nagykanizsa

31 fő olajipari dolgozó: 52,5%

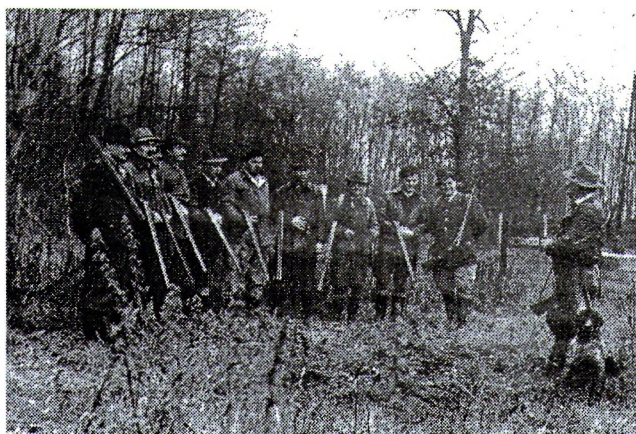
KÉPEK

*Szabó Zsolt postán küldött gratulációja:
Lacikám! Sajnos csak a család esti imájából értesültem az idej gyönyörű
eredményéről. Csak így tovább! Weidmannsheil!*

*Vaddisznóhajtásra vonul fel a Csetneki brigád a Tölös-Nagyvölgy közötti
erdei kisvasuton. Szukics, Csetneki, Szabó Zs.*

*A práteri nyúl- és fácánvadászat előtti eligazítás 1960 december 3.
Elöl: Krachun Tivadar v.mester. Balról: Németh László (vendég), Farkas
László, Dinnyés Sándor, Kassai László, Prunner Gyula, dr. Fischer Kálmán,
Csetneki István, Hüveli Árpád, Szabó Zsolt*

*Kedvelt lakhelyünk volt a kiscseri vadásztanya, a Vaddisznó tér 1.
Hol volt akkor még a vendéglátás színvonala?
Középen az első vendég W. Müller fia B. Müller és a vendéglátók élén
Krachun vadászmaster. 1959 szeptemberében*

*Kiüntetéseket adom át azoknak a szakembereknek akiktől a szakmát tanultuk.
Balról: Peczeli Dezső, Tóth István, Schneider Jenő, Mázsa Ferenc és Kocsis
Tibor, Zalaegerszezen az 1963-as megyei vadászati kiállításon*

*Dr. Bertóti István MAVOSZ országos fővadászának és Szendrei Ernőnek a
MÉM vadászati főosztály vez. helyettesének a Mura-Zalamenti Vadászati
Kiállítás díszjelményét tűzőm fel. 1968. IX. 8.*

*Tudományos szimpózium résztvevői 1968. szeptember 8-án az úttörőházban,
a Mura–Zalamenti Vadászati Kiállítás megnyitója után.*

*Négy vadászcsalád Szlovéniában 1967 nyarán.
Kopinják, Adorjánék Lendváról, Porédusék Muraszombatról és Kassaiék*

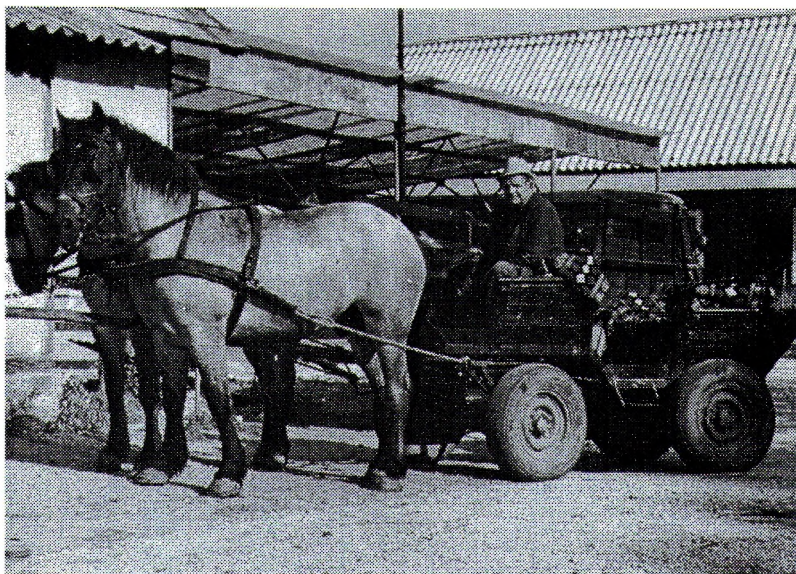
Krachun Tivadar (Tibi bácsi) a német vendéggel és az aranyérmes bikával az erdei ravatalnál. 1959–1980-ig vadászta a külföldi vendégeket nagy szakértelemmel.

Nagyon eredményes és szép disznóvadászat a Nagyvölgyben 1980. december 27-én 38 puskással és 15 hajtóval. A terítékre 12 disznó és 1 selejt szarvasbika került (este lesen lőtték). A legeredményesebb vadász Filák Laci volt, aki 3 disznót lőtt egymás után, Zágon Jóska 2 db-ot

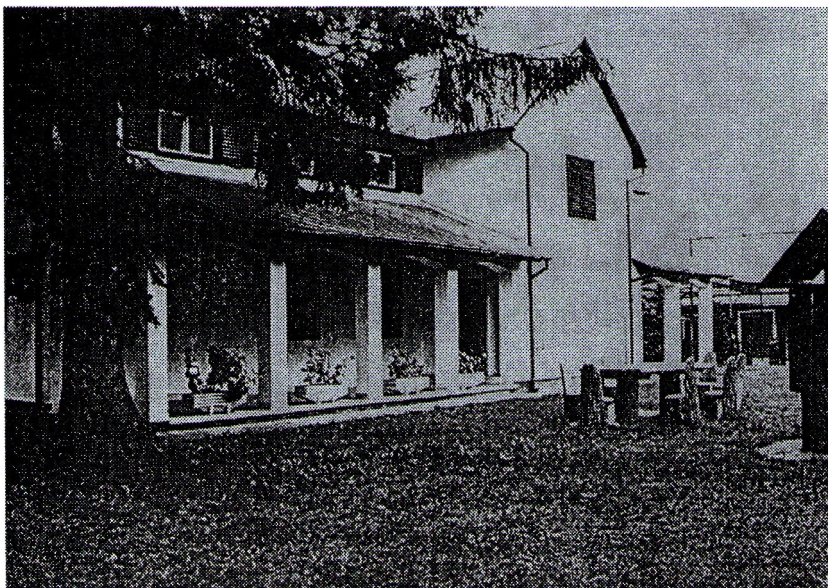
„Eb a vadász kutya nélkül” tartja a közmondás. Réti András Dolly nevű szálkásszőrű magyarvizsla szukája vadrécéért úszik Magasdon.

*Balogh Nándor vadászmester indulásra készen várja a vendéget.
Pat, 1983. szeptember*

Holfelder úr (középen) az évek óta visszatérő német vendégünk az 1994 szeptemberében elejtett két bikájával

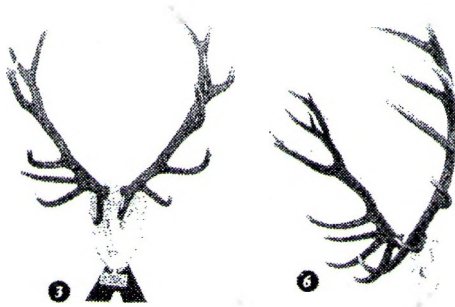
A páti vadászház (a ROTARY Rt. tulajdona)

*Egy rendkívüli selejt agancsú öreg bika feje. 121 és 115 cm szárhosszal,
14 éves, 9,65 kg agancssúllyal. 1994. január 24. Csonkakő.
Elejtője: Jesch Béla (Holfelder úr ajándéka az apa tolmácsolásáért)*

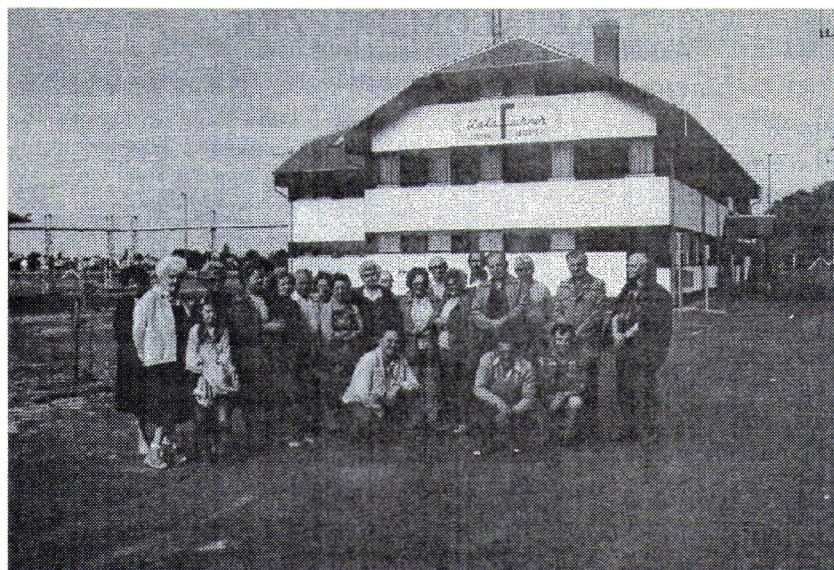
*A kiscseri vadászháznál 1984-ben tartott juniális résztvevőinek egy csoportja.
Balról: Kassai László, Lakatos István, Réti András, Telkes Alfonz,
Kalcher Tibor, Vörös László, Visnovics István*

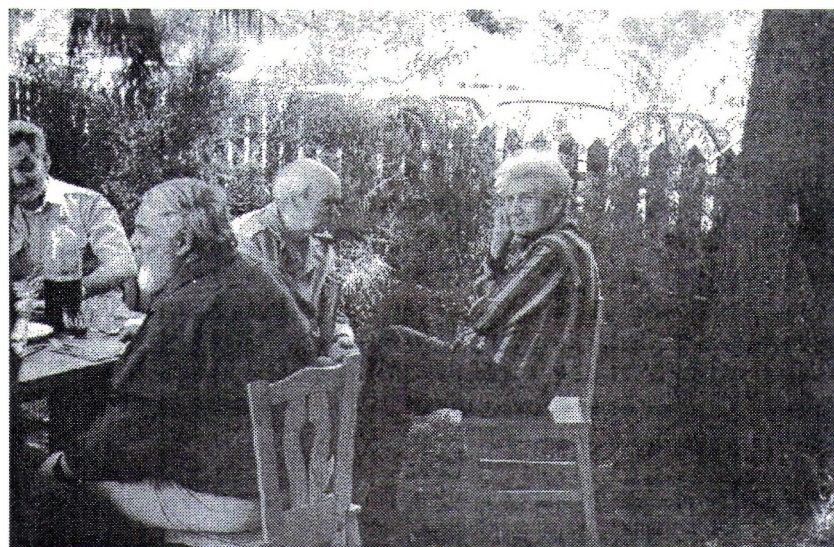
	Elejtés helye		Súly kg	CIC	Kor
			nagyko-	pont	év
			ponyás		
1. kép	Erdőgazdasági Dolgozók Vt.	Bajcsa	14,75	257,88	14
2. kép	Erdőgazdasági Dolgozók Vt.	Bajcsa	14,55	254,80	14
3. kép	Gyöngyösmenti Vt.	Hévíz	14,01	251,14	13
4. kép	Zalavölgye Vt.	Bezeréd	15,02	250,93	13
5. kép	Zalai EFAG	Szentpéterfüle	15,04	250,43	14
6. kép	Olajipari Dolgozók Vt.	Nagyku-	15,50	248,91	14
		nizsa			

Ferenczi Zoli avatása a surdi malom előtt. Az avató keteszapa Kassai László tb. elnök. Résztvevők balról jobbra: Zágón József, Hegyi Gyula, Fitos Attila elnök, Pintér János, id. Árvai János, ifj. Kassai László és Gallai Tibor. 1995. december 2.

A Környezetvédelmi Klub 1991. június 15-i tanulmányútjának első állomásán, a letenyei farostüzem előtt

*Paton az 1992. évi juniálison.
Jobbról: Vass János az 1954-es veterán, a két Kassai és Nagy Ferenc*

217 817

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
Első évtized	5
Második évtized	13
Harmadik évtized	19
Negyedik évtized	23
Ötödik évtized	29
Taglétszám változások 1986 és 1997 között	40
Névjegyzék	47
Fogalom és szövegmagyarázat	49
Kimutatás	49
Zusammenfassung	51
Mellékletek	54
Képek	70

2020 APR 06.

Városi Könyvtár
Nagykanizsa

című sorozatban megjelent tanulmányok

1. Dr. Fülöp György: Kiskanizsai ragadványnevek. [Sokszorosított kéz(gép)irat]. 1979
2. Dr. Tolnai Sándor: A tűz elleni védekezés Nagykanizsán 1690-től 1988-ig. 1989
3. Fónyad Pál: A nagykanizsai evangélikus gyülekezet története. 1991
4. Dr. Makoviczky Gyula: Göcseji és hetési falucsúfolók. 1992
5. Dr. Cseke Ferenc:
  1. Nagykanizsa vonzáskörzete.
  2. Nagykanizsa természeti viszonyainak értékelése a településfejlődés és a gazdasági élet szempontjából.
  3. Nagykanizsa milyen mértékig támaszkodhat a városkörnyéke élelmiszeripari nyersanyagaira? 1993
6. Dr. Rózsa Miklós: Kanizsa mecsetből kialakított plébániatemploma 1690–1700. között. 1993
7. Balogh László: Nagykanizsa város és környéke környezet-állapoti alapfelmérése. 1994
8. Lencsés Gábor: Az újudvari Csibiti-völgy természeti képződménye és élővilága. 1994
9. Dr. Vándor László: Botszentgyörgy vára. (Az ún. Romlott-vár kutatásainak eredményéből.) 1995
10. Dr. Rózsa Miklós: Ingatlantulajdon és telekkönyv Kanizsán a török alóli felszabadítást követő évtizedben. 1995
11. Dr. Cseke Ferenc: A Principális-csatorna vízgyűjtőjének vízföldrajzi viszonyai. 1995
12. Buda Ernő–Benedek Miklós: Károlyi Árpád, az olajbányászati és növény-tani kutató (1907–1972.). 1996
13. Dr. Rózsa Miklós: Kanizsa város tanácsának bírói tevékenysége a török uralom megszűnése utáni évtizedben. 1996
14. Bogdanovic Lázár: A Szent Miklósról elnevezett nagykanizsai görögkeleti szerb egyház. 1997
15. Rábavölgyi Attila: A nagykanizsai református templom építésének története (1887–1934.). 1997

